

69. (109.) évfolyam
2021. ÁPRILIS

Anyajelölő szín 2021
www.magyarmezogazdasag.hu

4 Méhészet

Ára: 565 Ft • Előfizetőknek: 445 Ft

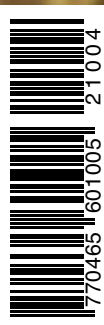
ALAPÍTVÁ 1952

COVID19-fertőzés
hatásának csökkentése

Öreg méhész
nem vén méhész

Tipp mézkiszzerelőknél

Méhcsaládok
tavaszi indítása

9 770465 601005 21004

Apikel Plus® MÉHTAKARMÁNY

CUKORRÉPÁBÓL KÉSZÜLT

- Több természetes összetevőt tartalmaz, mint a kristálycukor.
- 100% tisztaságú összetétel (amit nem lehet elmondani néhány olcsó kristálycukorról).
- A méhek energetikusabbak, intenzívebbek lesznek tőle.
- Összetétele szinte azonos a méhek természetes táplálékával.
- Hígítás nélkül adható, nincs vele pluszmunka.
- Akár a szabadban is tárolható.
- Minőségét 12 hónapig megőrzi.
- Szintelen, szagtalan, így nem ösztönzi a méheket rablásra.
- Magas gyümölcscukor-tartalmának köszönhetően alacsonyabb hőmérsékleten sem kristályosodik be.
- A **NOSEMA** sajnos egy elterjedt betegség, melynek egyik fő oka a helytelen táplálkozás, leghatékonyabban **megfelelő táplálkozással és higiéniával lehet megelőzni!**

25 kg-os kiszerelés
Postai utánvét is megoldható

100 kg-tól 1400 kg-os
IBC tartály

Kamionos tételben
EGYEDI KEDEVEZMÉNY,

- SAJÁT TEHERAUTÓKKAL SZÁLLÍTUNK!
- A TEHERAUTÓN VAN IPARI SZIRUPPUMPA, ÍGY A SOFŐR ÁTFEJTHETI A TARTÁLY TARTALMÁT, AMIBE ÖN SZERETNÉ.

GMO-MENTES

-Száranyag-tartalom 73%

JELEZZE HA NEM TUD ADNI ÁRAMOT, MERT ABBAN AZ ESETBEN AGGREGÁTOROS TEHERAUTÓT KÜLDÜNK!

Összetétel:

Gyümölcscukor: 36 %

Szőlőcukor: 32 %

Répacukor: 32 %

- A TÖMLŐ 30 M HOSSZÚ.
- HA VAN MÁR IBC TARTÁLYA, AKKOR CSERÉLJÜK, ÍGY NINCS RÁKÉNY-SZERÍTVE, HOGY MINDEN VÁSÁRLÁSNÁL TARTÁLYT KELLJEN VENNIE.
- HA MÉGIS SZERETNÉ MEGVÁSÁROLNI AZ IBC TARTÁLYT, AKKOR JELEZZE NEKÜNK MEGRENDELÉSKOR.
- ÜRES IBC TARTÁLY: 14 900 FT + ÁFA/DB

TELEPHELY

2300 RÁCKEVE, SILLINGI ÚT 8.

TELEFON

06 70 434 5105

E-MAIL

APIKELKFT@GMAIL.COM

WEB

WWW.APIKEL.HU

Méhészet

www.magyarmezogazdasag.hu
A magyar méhészek szaklapja
Alapítva: 1952
69. (109.) évfolyam, 4. szám
2021. ÁPRILIS

FELELŐS SZERKESZTŐ: BROSS PÉTER
E-mail: brossp@t-online.hu

OLVASÓSZERKESZTŐ: PÁSZTOR ZOLTÁN
E-mail: zoltan.pastor3@gmail.com

TERVEZŐSZERKESZTŐ: DUDÁS ÁGNES

TITKÁRSÁG: KISS JÁNOSNÉ
Telefon: +36-1-273-2290, +36-30-345-7601,
+36-30-961-5996
E-mail: titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ:
MAGYAR MEZŐGAZDASÁG KFT.
1141 Budapest, Mirtusz u. 2.
Postacím: 1591 Budapest, Pf.: 294
Telefon: +36-1-273-2290
E-mail: mmg@magyarmezogazdasag.hu

FELELŐS KIADÓ:
SÁRI ENIKÓ ügyvezető igazgató
HÁJOS LÁSZLÓ ügyvezető igazgató

MARKETING ÉS ONLINE:

MARKETING VEZETŐ: PRÁGER ÁDÁM,
MARKETING KOORDINÁTOR: KADOŠA GÁBOR,
KÁRPÁTI ESZTER, KOVÁCS RÉKA

SZERKESZTŐ: MIZSEI KÁROLY

www.magyarmezogazdasag.hu
– az Agrárhírtal

KIADÓ/IRODA:

IRODAVEZETŐ: HARANGOZÓ TÍMEA
OPERATÍV VEZETŐ: LACZÓ ANGÉLA
TERJESZTÉS: KARÁCSONYI ILDIKÓ
PÉNZÜGY: FONTOS ÉVA, LÉNÁRT DIA

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT: HARANGOZÓ TÍMEA
Tel.: +36-1-470-0411, +36-30-400-4839
E-mail cím: harangozo.timea@magyarmezogazdasag.hu

HIRDETÉSFELVÉTEL: KISS JÁNOSNÉ
+36-30-345-7601, +36-1-273-2285, +36-1-273-2290,
titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu

Minden jog fenntartva!

A lapból értesüléseket átvenni csak a Méhészetre való hivatkozással lehet. A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget.

A Kiadó adatkezelési szabályzata elérhető: www.magyarmezogazdasag.hu/adatvedelem

ELŐFIZETÉSBEN TERJESZTI

a Magyar Posta Zrt. Postacím: 1900 Budapest
Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, www.posta.hu WEBSHOP-ban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen, telefonon (06)-(1)-767-8262 számon, levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen. Külföldre és külföldön előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu WEBSHOP-ban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), 1900 Budapest, (06)-(1)-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu elofizetes@magyarmezogazdasag.hu Belföldi előfizetési díj egy évre: 5160 Ft, fél évre 2580 Ft. Árusításos úton terjeszti a Lapker Zrt., valamint az alternatív terjesztők.

KÜLFÖLDÖN TERJESZTI:

Color Interpress Kft.
1039 Budapest, Hatvány L. u. 14.
Telefon: 243-9232. Fax: 243-9242

NYOMJA:

Pharma Press Nyomdaipari Kft.
1033 Budapest, Szőlőkert utca 4/a.
Felelős vezető: Arany Tamás

A szaklapban közölt írások tartalmával a szerkesztőség nem mindig ért egyet.

A CÍMLAPON:

Tavaszi virágpördömping
FOTÓ: SZABÓ KRISZTIÁN, PÁPADERESKE

HU ISSN: 0465-6016

Tisztelt Méhésztárs, Kedves Olvasó!

Bepillantás egy nászrepülésbe – „Nagyjából negyedóráig tartott, volt, hogy alig a föld felett repültek, volt, hogy magasan fent. Fantasztikus volt! A döbbenettől teljesen ledermedtünk, eszünkbe sem jutott videózni, de az emlékezetünkben örökre megmarad” – ez volt az egyik legemlékezetesebb pillanata (egy anyapárzashoz kapcsolódóan) a Steib testvéreknek, Márknak és Istvánnak 2015-ben kezdődő méhészkedésük során. Családjukban nem volt méhész, maguktól kezdték el az ősi szakmát: egy pergetésnél segédkeztek, és mint Márk mondja: „hamar beszippantott ez a varázslatos világ!”. Céljaik: „Szeretnénk főállású méhészek lenni, első lépésként én, majd amint a lehetőségek engedik, Isti is. Ehhez jelenleg egy 200 családos méhészetet szeretnénk elérni.”

Napraforgótányérdeformációi és torzképződményei - Egyes évjáratokban visszatérő jelenség a napraforgótányér élettani eredetű deformációja, torzulása. A tányérvirágzat kaszat felőli oldalán megjelenő „tumorszerű” pikkelylevél-kinövések, a tányér hasadása, a hasadás közelében gyakran előforduló nyelvszirmok-tömörülés. Mi okozza ezt? Hideg stressz és mikroelemhiány. Miért fontos ez méhészeti szempontból? Mert tudni kell, hogy „ezek a napraforgó virágzatán kialakuló aberrációk nem mérgezők, de tömeges előfordulás esetén termésvesztéseget okoznak a növénytermesztőknek és a méhészeknek egyaránt” – írja dr. Lajkó László c. egyetemi docens.

Öreg méhész nem vén méhész – „91 évesen, 67 év méhészkedéssel a hátam mögött olyan ötletem támadt, hogy leírom az általam vallott méhészkedés arany szabályait” – kezdi írását Bede-Fazekas Zsolt, győri méhész. Majd folytatja: „...a méhészeti év nem januárban, hanem júliusban kezdődik (...), a kései etetés végzetes lehet (...), tavasszal sohasem etettem és soha nem használtam cukorlepényt (...), a zárókezelés nagyon lényeges (...), téli nyugalomról gondoskodjunk (...), a kaptárak legalább 30 cm-re álljanak a földtől. Ilyen és ehhez hasonló jó tanácsokkal lát el minket a jó egészségnek örvendő 91 éves méhésztársunk.

Méhszaládok fiasításának indítása – „Tavasszal, az időjárás jobbra fordulásával az első átvizsgálás után a méhszaládajaink fejlesztése, serkentése a legfontosabb feladatunk. A legtöbb méhész, köztük én is igyekszik a méhszaládok dinamikus fejlődését támogatni. Itt tanácsolnám, főként a kezdő kollégáknak, hogy frissítsék fel a méhbiológiai ismereteiket! Tisztában kell lenni azzal, hogy mely feltételek szükségesek a családok lendületes fejlődéséhez” – írja e remek gondolatokat Szabó Krisztián állandó szerzőnk. Megfelelő takarás, a szirup, mint táplálék, mint víz pótlására különösen a hűvösebb napokon fontos kiegészítés és más fontos dolgokról is olvashatunk a cikkben.

Bross Péter
felelős szerkesztő

A hónap fotója

Leemelve a szöketet, érdekes látvány fogadott: összekapaszkodtak a méhek, mint az artisták, lógtak a levegőben. Kicsi a bors, de erős – mondás jutott az eszembe
László Edit, Kistarcsa

Olvasóinkhoz! A digitális fotózás sokak szenvedélye. Kérjük, küldjenek felvételeket a brossp@t-online.hu címre, képaláírással együtt. Lehetőleg közeliakat, az külön jó, ha a kaptár „belsejéről” vagy egy-egy különleges méhészpillanatot megörökítve.

Kutatás: növények és a klímaváltozás okozta stressz

A Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ (NAIK) a közel-múltban tartotta meg online tájékoztatóját a „Növénytermesztési rendszerek klímaváltozási válaszreakciójának és adaptációs lehetőségeinek kutatása” című projekt zárásaként.

A klímaváltozás kedvezőtlen hatásai elsősorban az extenzív kultúrákat érintik, így az erdőgazdálkodás, szántóföldi növénytermesztés és a gyümölcsstermesztés, valamint a szőlészet mind nagyon kitettek a problémának. Intenzív kultúrák esetén a környezeti tényezők egy része mesterségesen befolyásolható, így ott a növényeket kevésbé érintik e változások, ám ennek a beruházási költségei magasak (termesztő házak, jégpályák, stb.). Hosszabb távon ezért az a gazdaságosabb, ha tudunk alkalmazkodni a megváltozott környezeti feltételekhez. A projekt során vizsgálták a növénytermesztési rendszerek klímaváltozásnak kitettségét, érintettségét és az ebből adódó sérülékenységét.

Az erdők hosszú távra tervezettek, jó előre látni, melyik faj bírja 100 év múlva is a klímát. Az erdőstratégia célja, hogy 27 százalékra növekedjen az erősített területek aránya hazánkban, és ebbe főleg olyan területeket szeretnének bevonni, melyek mezőgazdasági kultúrák számára kevésbé alkalmasak. A szárazságtűrési genetikai hátterét kutatják, és dél-európai származású kocsánytalan tölgy példányokat is vizsgáltak ennek tükrében. Az akác témakörében a Biotechnológiai Intézet fősztályvezetője, Barta Endre kiemelte: a jelenleg is futó genetikai kutatási témájuk az akáchoz kapcsolódik, hiszen genomi markerek kereshetők különböző mennyiségi és minőségi tulajdonságokra, mint a fa minősége, vagy a virágzás ideje. Először meghatározzák az adott faj referencia genom szekvenciáját az akácnál. Az akác genomjának feltérképezése egyrészt jól hasznosítható tapasztalatokat ad majd a későbbiekben más fafajok genetikájának a feltérképezésében, gyakorlati szempontból pedig azért lényeges, mert asszociációs vizsgálatokra ad majd lehetőséget, azaz különböző fenotípusos megjelenésekhez lehet majd genotípust kapcsolni, meg lehet tudni majd, mely klónokban mely tulajdonságok jutnak fenotípusosan érvényre.

Nagy Z. Róbert

Márciusi üzenetünk

Tavasszal a legtöbb méhészt igyekszik a méhcsaládok dinamikus fejlődését támogatni. Itt tanácsolnám, főként a kezdő kollégáknak, hogy frissítsék fel a méhbiológiai ismereteiket! Tisztában kell lenni azzal, hogy mely feltételek szükségesek a családok lendületes fejlődéséhez.

Szabó Krisztián, Pápadereke

Természetes gyomirtók

Svájcban reneszánszát élik a természetes alapú gyomirtók a hagyományos herbicidekkel szemben. Az ecetsav- és a pelargonsav-tartalmú készítmények használata engedélyezett, ebből kiindulva kerestek újabb lehetséges természetes hatóanyagokat, megoldásokat az Agroscope kutatóközpont munkatársai. Egy kapril- és kaprinsav alapú, valamint két pelargonsavat tartalmazó termék hatását vizsgálták üveg-házban beállított edényes kísérletben a tyúkhúrral és a közönséges kakaslábfüvel ellen.

Az edényes kísérletben a termékek jó hatékonyságot mutattak a korai fejlődési állapotú tyúkhúrral szemben. A kakaslábfü elleni hatás azonban ennél sokkal gyengébb volt, nem érte el az 50 százalékot a gyomnövény háromleves állapotában, az egyleves növények egy része pedig a kezelés ellenére zavartalanul fejlődött tovább.

Svájcban 2018 óta használható egy pelargonsavat nagy mennyiségben (680 g/liter) tartalmazó készítmény. Legalább 7 nappal a vetés vagy ültetés előtt kell kijuttatni, és évente csak kétszer használható hektáronként 16 liter adagban. Jó eredményeket érnek el vele. A pelargonsavat ugyanakkor a hagyományos gyomirtó szerek egy része is tartalmazza.

A kutatók azt is hangsúlyozzák, hogy a természetes alapanyagok is lehetnek veszélyesek.

A pelargonsav például okozhat bőrirritációt, és károsíthatja a szemet, ha belekerül. Tehát a növényi, állati eredetű készítmények használatakor is szigorúan be kell tartani a biztonsági előírásokat.

Rimóczi Irén

Forrás: magyarmezogazdasag.hu

Mézexport 2020

A tavalyi esztendőben hazánk, a Magyar Statisztikai Hivatal közlése alapján, 23 506 t mézet exportált. Az a statisztikából nem derül ki, hogy ebből mennyi a magyar méhészt által megtermelt méz mennyisége, ugyanis mint köztudott, hazánkban „reexport” is történik, azaz importálunk (harmadik országból és unió belülről) is mézet, melynek egy része kiszervezve érkezik és a hazai boltokba kerül, míg a másik része alapanyagként érkezik, feldolgozzák, kicsomagolják és exportálják. Ez utóbbi mennyiségének ismerete nélkül nem tudjuk, hogy a teljes mézkivitelünkben valójában mekkora mértékű a magyar termelésű méz aránya.

De sok vagy kevés ez a 23 506 tonna mézexport? Az elmúlt 10 évet figyelembe véve a 2. legnagyobb mennyiség (23 908 tonna volt a csúcs 2017-ben) és a 19 460 tonna 10 éves átlag feletti mennyiségről beszélünk. 39 országba jutott el az exportunk (4-gyel kevesebbe, mint tavaly), továbbra is a legtöbbet Olaszországba értékesítünk (8669 t, 8 kamionnal több, mint tavaly), ahová az összes exportunk több mint 38%-a (!) irányul. Német-

ország áll a képzeletbeli „exportdobogó” harmadik fokán, 5361 t (22%-kal több, mint tavaly) mézet szállítottunk oda. A harmadik legtöbb mézet Franciaországba szállítottunk (3038 t), a negyedik ország pedig Spanyolország, 1181 tonnával (Ausztria az 5. helyezett). E négy ország vásárolja meg az összes magyar mézexport 80%-át. Unió kívülre a legtöbbet Japánba (953 t) és az Arab Emírségekbe (536 t) szállítottunk.

Az unió belüli kereskedelemben még jelentős mennyiséget adunk el - az egyébként alapvetően mézexportáló, azaz, a hazai fogyasztástól jóval több mézet termelő - Spanyolországba (1181 t), Lengyelországba (414 t) és Romániába (231 t). Érdekes, hogy a 2014-es mennyiséghez képest tavaly 14-szer több mézet értékesítettünk Spanyolországba és hétszer többet Lengyelországba.

A hónapokra lebontott export mennyisége nem tér el jelentősen az előző évek hasonló időszakához viszonyított adatoktól, azaz, a tavalyi gyenge méztermés még nem mutatkozott meg a 2020. év második felének exportmennyiségében. 3-4 évre visszamenőleg, az első negyedévben 5000-6000 tonna méz körül szoktunk exportálni, kíváncsian várjuk a 2021-es adatokat.

-bp-

Méz-Világ Kft.

Címünk: 2100 Gödöllő,
Isaszegi út 93.
Tel.: (28)-423-013, (28)-423-014
Fax: (28)-423-012
E-mail: info@mezvilag.hu

Méz-, méhészeti termék- és bioméz-felajánlás esetén, kérem hívja a - listán található - területileg illetékes felvásárlót.

Jász-Nagykun-Szolnok	FELVÁSÁRLÓT KERESÜNK!		
Győr-Moson-Sopron	FERENCZY ATTILA	9444 Fertőszentmiklós, Szent I. u. 12	(+36)-(70)-418-1766, (+36)-(70)-386-2860
Vas, Zala, Veszprém	FERENCZ TAMÁS	9900 Körmend, Bercsényi u. 63.	(06)-(94)-411-573, (+36)-(30)-520-8085
Somogy, Tolna	BOGDÁN ÁKOS	8624 Balatonszárszó, Pipacs u. 26.	(06)-(84)-362-696, (+36)-(30)-636-4585
Komárom-Esztergom, Pest nyugati része	PETIK ISTVÁN	2831 Tarján, Rozmaring u. 30.	(+36)-(30)-566-3873
Fejér, Komárom-Esztergom, Pest nyugati része	NÉMETH ZOLTÁN	2465 Ráckeresztúr, Rákóczi u. 15/1.	(+36)-(70)-605-7748
Baranya	PIRGL VENDEL	7668 Keszű, Petőfi u. 136.	(+36)-(30)-264-5036
Csongrád megye	FEKETE ANTAL	6111 Gátér, Dózsa Gy. u. 4.	(+36)-(70)-285-6552
Békés megye	BENCsik ISTVÁN	5561 Békésszentandrás, Szent László u. 20.	(+36)-(30)-340-6344
Jász-Nagykun-Szolnok, Pest	VARGA JÓZSEF	5231 Fegyvernek, Gyóni G. u. 28/C.	(06)-(56)-480-085, (+36)-(30)-935-8837
Borsod-Abaúj-Zemplén	ELEK GÁBOR	3624 Domaháza, Dózsa Gy. u. 1.	(+36)-(30)-218-2707
Nógrád északi része, Pest északi része	RADOS GÁBOR	2646 Drégelypalánk, Honti u. 8.	(+36)-(30)-229-0401, (+36)-(20)-281-5641
Nógrád déli része	BÁRDOS LÁSZLÓ	3060 Pásztó, Petőfi u. 60.	(+36)-(20)-574-9035, (+36)-(20)-886-8428
Bács-Kiskun, Tolna	ZÁMBÓ SÁNDOR	6440 Jánoshalma, Kápolna u. 71.	(+36)-(70)-367-7061
Heves	LEFLER LÁSZLÓ	3353 Aldebrő, Árpád út 52	(+36)-(30)-360-1875
Szabolcs-Szatmár-Bereg	AGÁRDI IMRE	4233 Balkány, Jókai u. 42.	(+36)-(70)-368-3440
Hajdú-Bihar	HEGYI TAMÁS	4090 Polgár, Ságvári út 49.	(+36)-(20)-323-8357
Mézőzsem	RÉVAI ATTILA	2677 Herencsény, Petőfi u. 4.	(06)-(35)-357-078, (+36)-(30)-430-0992

Propolisz folyamatos felvásárlása

100% RÉPACUKOR és PORCUKOR 25 kg-os kiszerezésben kapható

Aktuális ajánlatunkért és törzsvásárlói kedvezményes árainkért látogasson el a www.mehtap.hu weboldalra vagy keressen minket telefonon.

Kapcsolat: GP-PEX Trade Kft. | gppextrade@gppextrade.hu | Telefon: 06 70 383 32 36
Telephely: 2310 Szigetszentmiklós, Csepeli út 15. (Gazdabolt mellett)
GPS: 47.3586293813 / 19.050433436

Hogy teleltek ki a méhek?

BÁLINT LEHEL
(KADARKÚT)

- Saját méhészetemben egyetlen családom sem pusztult el, valószínűleg azért, mert jól sikerült a zárókezelés (oxálsavas csurgatást és később még egy szublimálást is kaptak). Viszont többet fogyasztottak a télen, egy közepes családomnál 3,7 kg-os fogyásom volt, mindig 3 kg alatt szoktak kitelelni (ez 4 hónapot jelent – novembertől februárig). Korán, jól indult a tavasz, sok virágport hordtak, emellett 2x1 kg lepényt is elfogyasztottak. Márciusban azonban a hideg nagyon odavágott – még a meleg vizes itatót sem járják, visszaesett a fiasítás lendülete. Ennek biztos lesz börtje, a népességváltásra hiányzik majd egy generáció méhe. A környezetemben sok méhészetben felütötte a fejét a nozéma, pontos okát nem tudni, talán még akár az atkairtás túlzott vegyszerhasználata is lehet. Hallani veszteségekről, de ez átlagosnak mondható az elmúlt évekhez képest. Sok virág már nyílik, de nagyon rossz az időjárás, sajnos.

SZÁSZ ILYÉS
(KOROND)

- Az egész telünk enyhe volt, még decemberben is jártak a méhek, sőt, a Gyergyói-medencében is aktívak voltak, pedig köztudott, hogy az hideg vidék. A törzsállományom nagyon jó volt napraforgó után, szépen mentek a télbe és veszteség nélkül jöttek ki belőle. Azonban a szaporítások, amit mi rajoknak hívunk, 4-5 keretesek voltak nyár végére, nem jöttek fel télre. Ennek okát abban látom, hogy helyben, Korondon semmi hordás sem volt, amit először tapasztalunk évtizedek óta. 30%-a a szaporításnak elpusztult a télen. Szokásos a telelési helyzet Erdélyben: sok méhésznek van pusztulása, de ez nem több, mint az előző években. Általában az atka végez a családokkal. A bioméhészek is 4-5 évente „belefutnak” az atka kártételébe.

BUCZKÓ ENDRE
(TÓSZEG)

- A településen a téli veszteség 10-20% közötti, aminek oka az anyátlanság és a nozéma. Szerencsére az atka nem tett komolyabb kárt, mert az ősszel nagy odafigyeléssel „atkamatekoztunk” és még idejében atkátlanítottunk. Sajnos a nozéma kártétele sokkal problémásabb és összetettebb okokban keresendő, mint az atka miatti veszteség. Saját méhesemben 180 méhcsaládból 8 kijáróját kellett becsukni és további 7 gyengébb, nozémás családot kell majd felszámolnom az idő javultával. Volt olyan 100-as méhészet, ahol 30 méhcsaládot kellett megszüntetni, összerakni, hogy gyógylepénnyel megtámogatva, megerősödve kiheverjék a nozémát. Érdekes e betegség időnkénti kártétele, amit időjárási és őszi, nem megfelelő téli eleség (nyárfán képződő édesharmat) begyűjtése okoz. Ezek a családok megmenthetőek lettek volna, ha kezünkben lenne a régen bevált és használt fumagillin hatóanyag. A méhcsaládok utáni keresletből levonható következtetések hasonló problémákat jeleznek. Ott, ahol nincs összehangolt védekezés az atka ellen röpkörzeten belül, az atka kártétele nagyobb volt és az így meggyengült családok esetében a nozéma is nagyobb kárt tett. Az eladó méheim után érdeklődőktől származó információim Szabolcs, Borsod, Heves és Szolnok megyékből erednek. E méhészetek méhcsaládszámának több mint fele odalett. A 2020-as évhez képest jóval nagyobb a méhcsaládok utáni kereslet és az okok nem csak a mézárban keresendők!

KÖNIG SÁNDOR
(PÉCS)

- Nagyon jól teleltek ki. Négy telephelyen vannak a méhek, mindenhol szépen teleltek ki, de vannak különbségek a helyek között. A legdélebbi telephelyen a legjobbak a méhek, ugyanis ott még késő ősszel is remek virágporhordás volt. A hegyekben lévő telephelyeken nincs virágpor, most március közepén, amikor rossz az időjárás, nem tudnak kintről hordani, visszaesik a fiasítás, míg a délebbi helyeken a tartalékok miatt továbbra is fiasít az anya. Általában a környezetemben jó telelésről számoltak be a méhészek, de az ország távolabbi részéből hallok nagy veszteségeket. Főleg ott pusztultak el a méhek, ahogy következtetek a hallottakból, ahol nem volt meg a zárókezelés előtti fiasmentes állapot létrehozása és főleg a Gliceroxra alapoztak végig nyár derekától. Átlagos télnek megfelelő volt a családok mézfogyasztása.

A koronavírus-fertőzés hatásának csökkentése

Egy friss magyar kutatás megerősítette, hogy a koronavírus okozta tüdőgyulladás két szakaszban megy végbe. A kutatók következtetése és javaslata szerint a betegség súlyosbodásának a kockázatát jelentősen mérsékelheti minden olyan, a felső légutakban alkalmazható szer, mely közvetlenül a nyálkahártya felszínén csökkenti a vírusrészecskék mennyiségét.

A Scientific Reports című folyóiratban publikálták azokat a magyar kutatási eredményeket, melyet az ELKH Energiatudományi Kutatóközpont (EK), az ELKH Wigner Fizikai Kutatóközpont (Wigner FK), a Semmelweis Egyetem és a Törökbálinti Tüdőgyógyintézet munkatársai végeztek.

A magyar kutatók egy számítógépes modell segítségével mutatták ki, hogy a koronavírus okozta tüdőgyulladás két szakaszban alakul ki: az első szakaszban a felső légutak fertőződnek meg, majd a másodikban az itt elszaporodott, majd mélyebbre jutó vírusok okoznak tüdőgyulladást.

Már számos korábbi kutatásból is ismeretes, hogy a felső légutakat érintő betegségekben a kórokozók a száj-, orrreg és torok nyálkahártyáján szaporodnak el, hogy innen kiindulva megtámadják a mélyebb rétegeket is. Az új kutatás mindezt megerősíti és azt is nyilvánvalóvá teszi, hogy a koronavírus hasonlóan okoz tüdőgyulladást.

A kutatók megállapítják, hogy rendkívül csekély az esélye annak, hogy a vírus elsősorban közvetlenül a légzőszerveink mélyebb rétegeibe jusson. A kutatás egyik fontos követke-

zetése, hogy „...a betegség súlyosbodásának a kockázatát jelentősen csökkentheti minden olyan, a felső légutakban alkalmazható szer is, amely közvetlenül a nyálkahártya felszínén csökkenti a vírusrészecskék mennyiségét. Mindezek nem helyettesítik, de kiegészíthetik a jelenlegi védekezési intézkedéseket, amelyek a folyamat első szakaszának kialakulását – a felső légutak megfertőződését – igyekeznek megelőzni”.

Ez alapján - ahogyan azt korábbi cikkeinkben is javasoltuk -, akár a méhtermékek, a propolisz és a méz megfelelő használatával sokat tehetünk a felső légúti fertőzések súlyosbodásának megelőzéséért még a mélyebbre irányuló támadás előtt.

Mivel a felső légúti fertőzések kezdeti szakasza egy-két napig vagy akár egy hétig is eltarthat és általában ezt észlelni tudjuk: orrfolyás, kisebb köhögések, nyálkaképződés, hőemelkedés, hasmenés, fejfájás, rossz közérzet, el is kezdhetjük a védekezést. Természetesen más szerekekkel is védekezhetünk a mézen és propoliszon kívül is, melyek a kórokozók mennyiségét csökkentik a nyálkahártyánkon. De fontos megjegyeznünk, hogy több készítmény a kezdeti tünetek megszűnését sok esetben az immunrendszer fontos reakcióinak elnyomásával éri el. Tájékozódjunk ezek használata előtt és immunrendszerünk elnyomása helyett törekedjünk annak megerősítésére. Egy súlyosabb fertőzés esetén ugyanis a jól működő immunrendszer a leghatékonyabb segítségünk.

Tényleg egészséges a méz?

A méz a legegészségesebb táplálékaink egyike. De mire kell ügyelnünk, hogy a méz valóban egészséges táplálék legyen? Néhány tanács, amit mi méhészek megoszthatunk a fogyasztóinkkal.

Az áruházi polcokon sok esetben olyan méz található, melyet 50°C-foknál magasabb hőfokra melegítettek, majd lehűtöttek. A célja ennek az eljárásnak, hogy a méz hosszabb ideig áttetsző és folyékony maradjon, ezáltal minél vonzóbb legyen a vásárlók számára. De sajnos egyúttal csökkenti a mézben található enzimek és antioxidánsok, vitaminok mennyiségét, illetve növeli a HMF-tartalmat.

Ezért javasoljuk, hogy a mézet olyan méhésztől vagy kereskedőtől szerezzük be, aki garantálja, hogy a méz nem ment át ezen az eljáráson, mondjuk úgy, hogy „nyers” és legfeljebb a pörgetéskor szűrte át a méhészt. Azt is érdemes tisztázni, hogy melegen tartja-e, mert huzamosan az sem tesz jót a méznek. A legjobb, ha hozzászokunk ahhoz, hogy a méz előbb utóbb megkristályosodik, vagy vásárláskor eleve kristályos. Bár sok vásárló azt hiszi, hogy a kristályos méz azt jelenti, hogy a méhészt cukrot tett a mézbe, valójában a kristályosodás épp a megerősítése annak, hogy valódi mézzel van dolgunk. Egyes mézek később (akác), mások pedig (repce) gyorsan kristályosodnak.

A méz akkor nevezhető méznek, ha a nektárt „beérlelték” a méhek. Ez azt jelenti, hogy hozzávetőlegesen legfeljebb 17-19 százalék vizet tartalmaz. A méhészt jó esetben ilyenkor

kezdi el pörgetni. Ez azt is jelenti, hogy a méhek már többször átdolgozták a nektárt, szárították egyik lépsejtéből a másikba rakosgatva, illetve közben hozzáadták enzimjeiket az eredetileg akár 70-90% nedvességtartalmú nektárhoz vagy mézharmathoz.

Ebben a folyamatban az eredeti kétkomponensű szacharóz többsége lebomlik egyszerű fruktózára és glükózára, melyet nem csak a méhek tudnak könnyen felhasználni és energiává alakítani, hanem az emberi szervezet is. A méz cukortartalma nagyjából így néz ki: 35-35% fruktóz és glükóz, 0,5-5% szacharóz és 3-5% oligoszacharidok. A mézben található enzimeknek és egyéb fontos összetevőknek köszönhetően a mézben található cukrok külön-külön felszívódnának az emberi szervezetben. A méz glikémiás indexe (34-64) alacsonyabb, mint a feldolgozott cukoré, vagyis a szacharózé, ezért kis óvatossággal cukorbeteg is fogyaszthatják.

Sajnos előfordul a világ egyes tájain, hogy a mézet „éretlenül” pörgetik. (Az import, Távol-Keletről érkező méznél sajnos ez sokszor megfigyelhető!) Ilyenkor a fölösleges vizet el kell távolítani. Ehhez ipari melegítő- és szárítóberendezéseket használnak. A gond ezzel az eljárással az, hogy ilyenkor a méhek nem tudtak elég enzimet hozzákeverni a mézhez és csak csekély mennyiségű szacharóztartalom alakul át egyszerű cukrokká, továbbá a kevés enzimetartalom is eltűnik közben belőle. Ez a méz valójában nem tekinthető méznek és hivatalosan nem is számít annak, hiába néz ki vagy illatozik ugyanúgy.

Ismét egy érveléssel több, hogy mézünket biztos forrásból, egy kistermelőtől szerezzük be, akivel akár ezt is tisztázhatjuk.

Kezdőknek! Haladók is olvashatják... 3.

A 11 éve elhunyt Sajermann Géza írásaiból idézünk fel „Sárguló írások” sorozatunkban. Géza bácsi hosszú éveken keresztül publikált szaklapunkban. Az alább olvasható írása 1983-ban, a Budapesti Apimondia Kongresszus évében jelent meg.

Tavaszi „gyorsvizsgálat”

Célja, hogy tavasszal minél korábban meggyőződjünk méhcsalád-jaink állapotáról. Tél végén, amikor a hőmérséklet eléri a 10 °C-ot, akkor végezzük el a gyorsvizsgálatot. Lehetőleg szélcsendes, napos időt válasszunk ki, hogy a méhcsalád fészke ne hűljön ki. Gyorsvizsgálatkor nem szükséges az alapos körülmények vizsgálódás, csak a legszükségesebbeket kell megfigyelni: van-e a méhcsaládnak anyja, élelme, nincs-e belső ürítkezés, a fészkek nem túl nagy-e? A tapasztalatokról készítsünk feljegyzést, hogy később is figyelemmel kísérhessük a hiányosságokat.

A gyorsvizsgálat végrehajtása

A családot kibontjuk és a fészkek közepén a keretek széthúzásával meggyőződjünk, hogy van-e fiasítás, ha van, bizonyosak lehetünk arról, hogy a családnak van anyja. Ha munkásfiasítást találunk, akkor minden rendben van. Megállapítjuk, hogy hány lépen vannak méhek és ha van takaratlan keret, azt vegyük ki, szűkítsük a fészket a jobb hőgazdálkodás végett. Ha a fészkek kereteiben bőven van élelem, nyugodtak lehetünk, ha kevés van, akkor a kevésbé mézesekeket cseréljük ki mézes léppel vagy Fumerra cukorlepényt borítsunk a keretek tetejére. A műanyag zacskón 2 cm széles nyílást vágunk és úgy helyezük el, hogy minden léputcából a méhek a lepényhez jussanak. A rés keresztelje a léputcákat.

Az anyátlan család erősen zúg, fiasítása nincs. Ha elég erős a család, legalább 5-6 léputcát takar, akkor a nálánál gyengébb vagy tartalék családdal egyesítjük, vagy az ilyen családtól elvett anyával anyásítjuk. Kora tavasszal az anyátlan méhcsaládot könnyű anyásítani. Az anyátlan családtól a felesleges kereteket elveszjük és választót helyezünk a keretek mellé. A választó lehet újságpapír is, melyen 5-6 cm lyukat vágunk, hogy a méhek könnyen át tudjanak húzódni az anyás részhez. A fekvő deszka betétjét távolítsuk el és helyette kilyukasztott újságpapírt helyezünk. Az anyás családot a másik mellé helyezzük lépkészletével együtt és a két fészket ismét betakarjuk. Néhány nap múlva, ha az idő engedi, ellenőrizzük a családot, hogy az egyesítés rendben sikerült-e. Az anyásítást végezhetjük úgy is, hogy az új anyát zárkába tesszük, a zárka dugóját kirágósra állítjuk és az anyátlan család keretei fölé helyezük, jól betakarjuk a fészket. Anyásítás után okvetlen adjunk Fumerra lepényt a családnak.

A meleg vizes itató felállítása

Akkor végezzük el, amikor a méhek rendszeres repkedése megindul. Már akkor is adjunk meleg vizet a méheknek, ha azok csak a déli melegebb órákban repülnek. Ebben az időben már van fiasítás és annak itatásáról gondoskodni kell. A túl hideg víz felszívása lehűtheti a méhet, amely megdermed és elpusztul. Igen sokféle meleg vizet szolgáló itatót készíthetünk, most csak a legegyszerűbb megoldásokat ismertetjük. Petróleumlámpával fűtött meleg vízű itatóhoz akkora dobozt csinálunk, hogy beleférjen az üveggel együtt

egy petróleumlámpa. A doboz tetejére egy lapos tepsit helyezünk, melybe lécekből rácsot készítünk, hogy a méhek arra telepedjenek, mikor a vizet felszívják. A petróleumlámpát begyűjtjük és megfelelő nagyságúra állítjuk a lángot úgy, hogy a víz ne tudjon túlmelegedni. A másik megoldás az, hogy egy edényre csapot szerelünk vagy vékony gumi vagy műanyagcsőre kerékpár szelepet teszünk és ezt szívócsőnek alkalmazunk. Az edényt 5-6 cm vastag hungarocellal körülvesszük. A hungarocellal lécekkal szorítjuk össze. Az itató mellé ferdén elhelyezünk egy deszkát, melyre lécekből vízvezetőket szögelünk. Az edényt 60-80 °C-os meleg vízzel feltöltjük. Ha az edényen csap van, azt úgy állítjuk be, hogy percenként legalább 20 cseppet adjon. A vizet deszkára folytatjuk. A méhek szívesebben hordják a sós vizet a fiasításnak, ezért tanácsos néhány evőkanál konyhasót használni. Általában 2-3 grammot tegyünk 1 liter vízhez.

Az általános tavaszi átvizsgálás

Március második felében kerül erre sor. Az általános vizsgálat során alaposabban tájékozódunk a méhcsalád állapotáról és egyúttal a kaptárt is kitakarítjuk. A vizsgálatot akkor végezzük, amikor a nappali hőmérséklet árnyékban meghaladja a 14 °C-ot. Az első általános vizsgálatkor, hasonlóan a gyorsvizsgálathoz, a munkát úgy szervezzük, hogy lehetőleg ne tartson túl sokáig, a fészkek ne hűljön le, mert ilyenkor már nagyobb területen van fiasítás és a fészkek hőmérséklete eléri a 34-35 °C-ot. A vizsgálat menete: kaptárbontás után a kereteket, amelyen a méhek vannak, kiemeljük a kaptárból és megvizsgáljuk, hogy mennyi méz van benne, van-e rajta fiasítás, ezeket az adatokat feljegyezzük. Ha a keretekben van pete, álca és fedett munkásfiasítás, az anyát nem kell keresni. Az élelmet meg kell becsülni és fel kell jegyezni. A vizsgálat után a kaptár egyik végébe toljuk a kereteket és letakarjuk. A fészkek helyén a kaptár fenekén összeszedjük a lehullott morzsákat és összegyűjtjük, majd megsemmisítjük. Az élelmet most már sűrű cukorszörppel is pótolhatjuk, 1 kg cukorhoz 6 dl vizet adunk, lehetőleg családunként 5-6 kg élelem legyen.

Az olyan méhcsaládok méheiből, amelynek fészkeiben a belső ürítkezés nyomai vannak, szedjük mintát és vizsgáltassuk meg. Ugyancsak vizsgáltassuk meg az olyan méhcsalád méheit is, amelyeknél rendkívül sok a téli hulla a kaptárban. A mintát úgy készítsük el, hogy az élő és holt méhek egyenlő arányából álljon. A mintát az illetékes állatorvoson keresztül juttassuk el a vizsgálatot végző intézethez. A fészkek takarását fokozzuk, az alacsony keretes kaptárak felső kijáróját csukjuk be. Ha van lehetőségünk, ilyenkor adjunk be virágporos lepényt, vagy egyéb fehérjepótló anyagot lepényben.

A bőséges virágporhordás megindulásakor már kezdetjük a serkentő etetést. Az etetéshez használt szörp töménységét fokozatosan csökkentjük (1:0,6; 1:1; 1:1,5), az első szám a cukor, a második a víz mennyiségét jelzi tömegegységben. Serkenteni akkor érdemes, amikor már bőven van virágpor, ellenkező esetben kisebb a jelentősége.

Lejegyezte: Ruczek Mária

Emlékeztető

A méhészek számára az április a felkészülés hónapja. Felkészítjük magunkat és méhcsaládjainkat is a legfontosabb méhlegelőre, az akácra. Az elmúlt évek gyenge átlagai után remélhetőleg idén kegyesebb lesz a természet velünk, és mindenki a befektetett munka és a méhek erőssége függvényében megtalálja a számításait.

Március után, áprilisban tovább folytatódik a családjaink robanásszerű fejlődése. Ideális esetben a hónap első harmadára esne a generációváltás. De az eddig tapasztaltak alapján most sem idealista elképzelések alapján kell dolgoznunk, hanem ahogy azt az időjárás és a méhek állapota megengedi. Az elmúlt években a generációváltás nem volt annyira szembeötlő a méhészek számára, mint évtizedekkel ezelőtt. Az anyák korai petezésének köszönhetően a népesség dinamikus fejlődése mellett a telelő méhek március végére többnyire elpusztulnak, de ez a folyamat egyre kevésbé jelent komoly gátat, zökkenést a fejlődésben. A kaptárban áprilisban már csak idei egyedekkel találkozhatunk, a fiasítás mennyisége is a maximum felé közeledik. Természetesen ezek csak akkor valósulhatnak meg, ha a méhek rendelkezésére áll minden, ami számukra szükséges (virágpör, nektár, hely).

Fontos odafigyelnünk arra, hogy az anyának mindig biztosítsuk a megfelelő területet a petezésre. A folyamatos és időben elvégzett bővítéssel ezt elérhetjük. Célszerű a táblás, azaz léctől lécig terjedő fiasításos fészeklépek elérése. Az elaprózódása problémát okozhat az akác előtti tisztító pergetéskor is, hiszen rengeteg méz elvész a számunkra, ha csak tenyérnyi fiasok vannak és azok köré hordják méheink a mézet. Ha maximalizálni tudjuk az anya petezését április elejére, akkor érhetjük el egy családnál, hogy akácra tökéletes legyen a korösszetétel a minél nagyobb pörgetési eredmény érdekében.

Az akácméz termelésének maximalizálása rendkívül sokrétű, sok precíz és jókor elvégzett munkafolyamatot igényel. A méhészek döntő többsége valamilyen formában korlátozza az anyát a virágzás előtt. Pontos időpontot nem említenék ezzel kapcsolatban, mert ahányféle keretrendszer, annyiféle módszer, illetve berögzült távpont létezik. Egy azonban biztos, az anya „területének” szűkítésével kiemelkedő eredményeket lehet elérni, illetve a legkönnyebb módja a valóban tiszta fajtaméz előállításának. Ezt a folyamatot a legegyszerűbb egy anyarácscsal elvégezni, ez igaz a fekvő és rakodó rendszerű kaptárakra egyaránt. Fekvőkaptárban, anyarácscsal hiányában a fészektől a méztér felé betett 2-3 mülép is elláthatja ezt a célt.

A legfontosabb áprilisi méhlegelőnek a repcét tekinthetjük. A vetésterülete, illetve mézélése azonban eltér az ország egyes területein. Sokunk közelében található megfelelő méretű repcetábla, ami folyamatos munkát biztosít majd méheink számára. Akik számára ez nem adott, ezt vándorlással orvosolhatják. Itt mindenképpen kiemelném a jogszabályok maradéktalan betartását. Mindenki a méhegészségügyi felelőse által kiállított igazolással, kizárólag egészséges állománnyal vándoroljon a kívánt területre, a helyszín tulajdonosának engedélyével. A jogszabályi előírás szerint a telephely elfoglalása után 72 órán belül kötelesek vagyunk a vándortelep bejelenteni a helyi önkormányzatnál. Én ezt javaslatként annyival módosítanám, hogy ezt tegyünk meg a vándorlás előtt 1-2 nappal, valamint, ha kapcsolatba lépünk szomszédos méhészekkel, a helyi eüssel, sok kellemetlenséget tudunk elkerülni. Persze az utóbbi

évek nagy számú méhmérgezése sok kollégát elijeszt a repcével vetett területektől. Erre lehet alternatíva a galagonya, ami szintén tökéletes méhlegelő, kedvező időjárás esetén szép eredményeket érhetnek el a méheink.

Március végétől már folyamatosan bővíteni kell a fészket a méhcsalád igényeinek megfelelően. Ez a bővítés történhet tartalék kiépített keretekkel, vagy müléppel. Mülépet csak folyamatos nektárhordás, illetve serkentés mellett érdemes alkalmazni. A méhek viaszmirigyei által termelt viaszkorongok kihasználatlanság esetén a kaptár fenekén végzik. Tehát, amint lehetséges, célszerű müléppel bővíteni. Minél többet építetünk, annál jobb. Esztétikai és egészségügyi jelentősége is van annak, ha 2-3 évente a teljes lépkészletünket meg tudjuk újítani. Áprilisban célszerű az építőkeret használata is. Segít a lépeink minőségének megőrzésében, mivel így a család nem „herésíti” el annyira a fészek lépeit. Kiváló atkacsapda, mivel az atka, ha teheti, inkább a tovább fedett állapotban lévő heresejtet választja, melyben sikeresebb a szaporodási ciklusa, több utódot képes létrehozni. A heresejtnek lefedése után az építőkeretet egyszerűen kitörjük és a lép kiolvasztása után értékes viaszt nyerünk belőle.

A hónap közepére célszerű egységesítenünk az állományunkat. A kiugróan erős családoktól nyugodtan vehetünk el fedett fias kereteket, amikkel a gyengébbeket erősítsük meg. A folyamatos egyenlítés eredményeként azonos erősségű családokkal készülhetünk az akácra. Ügyelnünk kell azonban arra, hogy ne essünk túlzásba az egalizálással. Ha rosszul végezzük el, könnyen a célunk fordítottját érzük el és egy egységesen közepes állomány jöhet létre. Ha sikeresnek ítéljük az egyenlítést, de a családok erőssége engedi és nem szeretnénk, hogy már akác elején megrajozzanak, akkor a hónap végén nyugodtan készíthetünk böngészett műrajokat is. Ezeknek 1-2 nappal a készítés után célszerű érett bölcst, vagy pározott anyát adni. Odafigyeléssel és serkentéssel könnyen termelők lehetnek már napraforgóra. A műraj készítésekor mindenképp figyelni kell, hogy lehetőleg teljesen fedett fiasokat használjunk, a szélekre pedig mézes-virágpörös kereteket tegyünk. Kerülendő a nyitott fias a lépen, mert a méhek lerághatják a beadott bölcst és a sajátjuk kinevelését fogják preferálni.

Végül pár szó az akácvirágzás kezdetének kiszámolásához. Több szakirodalom is említi, hogy a rügyfakadást követő 42. napon várható. Azonban nem feltétlen kell nekünk minden nap az erdőt el- lenőrizni, hogy ezt az időpontot használjuk kiinduló pontnak a majdani vándorláshoz. A virág méretéből is tudunk következtetni a startra. Ha a kezdetleges virág 1 cm hosszú, akkor még 4 hét van hátra, a 2 cm-esnél 3 hét, 3 cm-esnél 2 hét, 4 cm-esnél 1 hét. Persze minden az időjárásról és a csapadék mennyiségéről is múlik.

Csere Tibor János
Bogyszóló

Bepillantás egy nászrepülésbe

Steib Márk (30) és István (27) ma már 80 családos méhészzel büszkélkedhet (1. kép). A mázai testvérpár azonban nem is olyan régen vágott bele a szakmába: Márk először 2015-ben találkozott méhekkel, és ez szerelem lett első látásra.

- **Hogyan is történt ez a bizonyos első találkozás a méhekkel?**

- A családban nincs méhész, viszont van egy jó barátunk, Kiss Géza, aki már régóta méhészzel foglalkozik. 2015 áprilisában megkért, hogy segítsék neki repcepergetésnél. Már akkor nagyon megtetszett, teljesen magával ragadott a méhek világa, az, hogy milyen összetett, mégis milyen egyszerű kis lények. Így ebben az évben nagyon szívesen segítettem neki a többi pergetésnél is. Aztán valamikor nyár végén egyszer csak megjelent Géza azzal, hogy hozott egy családot, hova tegyük. Így kezdődött.

- **Hogyan lett ebből az egy családból 80?**

- Hamar beszippantott ez a varázslatos világ. Megkaptam az első családot Gézától, ez még NB-kaptár volt. Géza minden segítséget megadott, ami a méhek gondozásához kellett, a család szépen ki is telet. Vásároltunk még három családot, és egy rajt befogtunk. Ezek már fél NB rakodók voltak, Géza egy ismerősétől vettük a családokat kaptárral együtt. Itt is sokat beszélgettünk, megtetszett ez a rendszer, azt gondoltuk, hogy számunkra ez lesz az ideális. Azóta is a félkeretes Tamási rakodókat használjuk.

Még ebben az évben a szomszédunkból elköltöztek, és itt előkerült egy Közép-Boczonádi pergető, amit nagyon jó áron meg is vettünk. Isti, mivel hegesztő, könnyedén át tudta alakítani, hogy megfeleljen az általam használt keretmérethez. Ezután ő is kijött a pergetésnél segíteni, és őt ugyanúgy magával ragadta a méhészet, mint engem. Azóta együtt dolgozunk a méhesben (2. kép, Márk [jobbra], és István).

Az első évben ez az öt család el is jutott a betelelésig, és sikerült is ugyanennyivel kijönnünk a télből. 2017-ben még vásároltunk 15 családot repce előtt, és sokat szaporítottunk – ekkor még nagyon kezdőként rajbólcsőből. Hamar rájöttünk, hogy nem a legjobb megoldás. Egy évvel később már vásároltunk anyákat, 20 családnál cseréltünk vásároltakra, és elkezdtünk saját célra nevelni. Így jutottunk el pár év alatt, főként szaporítással, a mostani nyolcvan családig (3. kép).

- **Milyen célt tűztetek ki magatok elé?**

- Már az elején eldöntöttük, hogy mit is szeretnénk elérni, és ez mostanáig nem változott. Szeretnénk főállású méhészek lenni, első lépésként én, majd amint a lehetőségek engedik, Isti is. Ehhez jelenleg egy 200 családos méhészetet szeretnénk

1.

elérni. Szeretnénk kialakítani két telephelyet, mivel úgy gondoljuk, hogy egy ekkora méretű állomány számára már sok szempontból kedvezőbb így.

Termelésben a méz az elsődleges, de gyűjtünk virágport és propoliszt is. Ha elértük a tervezett állományméretet, akkor pedig fontolgatjuk a családok eladásának lehetőségét is. A rövidtávú terveink közül pedig a folyamatos fejlesztés a legmeghatározóbb, idén szeretnénk elérni a 120 családot, és egy lombfűvő beszerzését is tervezzük.

• **Hogyan képeztétek magatokat?**

- 2016 végén elkezdtünk egy OKJ-s tanfolyamot, melyet következő év augusztusában sikeres vizsgával fejeztünk be. Ezen kívül Kiss Géza barátunk folyamatosan rendelkezésünkre állt telefonon, illetve körülbelül havonta személyesen is szoktunk találkozni. Az ilyenkor folytatott hosszas beszélgetésekből rengeteget tanultunk, és tanulunk a mai napig, amit ezúton is szeretnénk megköszönni neki. Szekszárdra jártunk méhészeti előadásokat hallgatni, amíg a járvány ezt lehetővé tette.

Ezen kívül természetesen olvassuk a szakirodalmat. A nagyapánknál rábukkantunk a Méhek között egy példányára, valamint Zsidei Barnabás Méhanyanevelés című könyve is nagy szolgálatot tett. A méhészeti szaklapokból és az internetes fórumokról pedig az aktualitásokról értesülünk.

• **Hogyan fogadták a méhészkedés ötletét az ismerősök?**

- A családuknak nagyon támogató és segítőkész, a nagyobb munkáknál mindig segít valaki. Például édesapánk a szöktetéseknel szokta kivenni a részét a munkából, de Márk barátnője is szívesen velünk tart, amikor a többletfeladatokba be kell szállni. Szomszédokkal szerencsére nincs bajunk, mivel nincsenek szomszédaink, a méhek egy erdős területen vannak. Eleinte a környékbeli méhészek nem igazán örültek nekünk, de nem voltak ellenségesek.

• **Kialakult már a saját technológiátok?**

- 2020 volt az első olyan év, amikor úgy éreztük, hogy megvan az a technológia, ami beválik nekünk. Jól sikerült a tava-

lyi szezon, igyekszünk a továbbiakban is így méhészkedni – természetesen figyelembe véve az esetleges változásokat. A telephelyünk erdőben van, itt mindig kicsit hűvösebb van, aminek a hátrányát is szoktuk érezni ilyenkor kora tavasszal. Tehát oda kell figyelni arra, hogy maximálisan segítsük méheinket, hogy fel tudjanak fejlődni, mire kell. Tisztulókirepülés után fehérjés lepényt kapnak, idén ebben van egy csavar, mert először aminosavas lepényt kapnak, ezt követően fehérjés, majd amikor a hőmérséklet eléri az állandó 12-14 Celsius-fokot, elkezdjük a híg szirupos serkentést. Ezzel egyidőben pedig a műlépes bővítést, ami a szaporítás miatt kell. Ez a fejlesztés egészen repce elejéig tart, innentől kezdve már nincs rá szükség. Ha ekkor marad bent olyan keret, amiben telelélelem van, akkor azt elveszük, és később a szaporításnak adjuk. Tavaly egy hét telt el a gyümölcs vége és a repcevirágzás kezdete között, ez alatt az egy hét alatt az anyák le is álltak a petézéssel, így le kellett vonnunk a tanulságot.

Repcére vándorolni szoktunk, Kiss Gézától kapjuk a helyet hozzá, akár csak napraforgóra. Ezt úgy viszonzzuk neki, hogy ő meg hársra jön hozzánk. Fontosnak tartjuk, hogy erős családokkal érkezünk repcére, amelyek ilyenkor 5 műlépet kapnak, valamint természetesen az anyarácscsal elválasztott mézterek is felkerülnek. A fészekben és a méztérben is építetünk, pár nappal a repcevirágzás megkezdődése előtt felhúzzunk három fias keretet a méztérbe, így fentre is kapnak két műlépet a fias keretek közé. Korábban egalizáltuk repcén a családokat, de tavaly nem volt rá szükség, nagyon egységes volt az állomány. Arra szoktunk figyelni, hogy ha az anyák nem váltanak fiókot, akkor fiókot cserélünk.

Az anyanevelést is már repcén elkezdjük. Majd ahogyan az új anyák elkezdnek petézni, úgy szaporítunk folyamatosan egészen hársig. A későbbi szaporításokat már jobban megtámogatjuk plusz fiasítással, hogy telelőképeseek legyenek. Mivel otthon szoktunk pergetni, így a hazavándorlás teli kaptárakkal történik. Pergetés után este tesszük vissza

a méztereket. Tavaly jól időzítettünk, másnap meg is kezdték az akáchordást. Semmilyen különleges fogással nem készülnék az akáca. A fészkek ugyanúgy két fiókon marad, nem korlátozzuk az anyákat. Természetesen a fészkekre is szépen hordanak, így onnan is szoktunk mézet elvenni, de sosem pergetünk kopaszra. Akácon kevesebbet építettünk, a család erősségétől függően 3-4 keretet. Ugyanakkor szeretnénk ráállni, hogy csak szűzlépet használjunk a mézterekben, mert azt vettük észre, hogy sokkal szebb az olyan méz, amit szűzlépekből pergetünk.

Akác és hárs között felkerülnek a virágporszedők és a propoliszrácok. Folyamatosan figyeljük a mérleget, de etetni többnyire nem kell ebben az időben. Korábban ilyenkor még nem kezdtük meg az atkairtást, idén viszont elvégzünk egy sorozat-szublimálást. Hársvirágzás idején még átlag 5 múltépet kiépítettünk minden családdal, ezen kívül viszont nem nagyon bolygatjuk őket.

Napraforgóra megint csak vándorolni szoktunk. Még a maradék múltépet kiépítettük, ez általában 5-6 db családonként, de szaporítani ekkor már nem szoktunk, csak anyát cserélni. A 3-4 éveseket mindenképp kiszelektáljuk, de a fiatalabbak közül is azokat, amelyek nem hozzák az elvárt teljesítményt. Napraforgó után szinte rögtön megkezdjük a serkentést, majd augusztus közepétől a sűrű szirupos feletést. Ekkor már vitaminokat is teszünk a szirupba. Nagyjából cukorszirupon telelnek a méhek, a virággal szerencsére nem szokott gond lenni.

A teelésre felkészülés szerves részét képezi az atkairtás, ami augusztus közepén egy sorozat-szublimálással kezdődik, majd az atkafertőzöttség függvényében folytatódik, a hatóanyagokat váltogatva. Minden kaptárunk higiénikus aljjal rendelkezik, így könnyen nyomon tudjuk követni az atkahullást. Az egérrácok szeptember közepén kerülnek

fel. Októberben kivesszük a higiénikus aljak tálcáit, és egész télen így is hagyjuk. A fiasítás elindulásáig csak fóliával szoktam takarni, majd hungarocell kerül a menekülőterekbe. Oldalsó takarást nem használunk, mivel 2x10 kereten telettetünk.

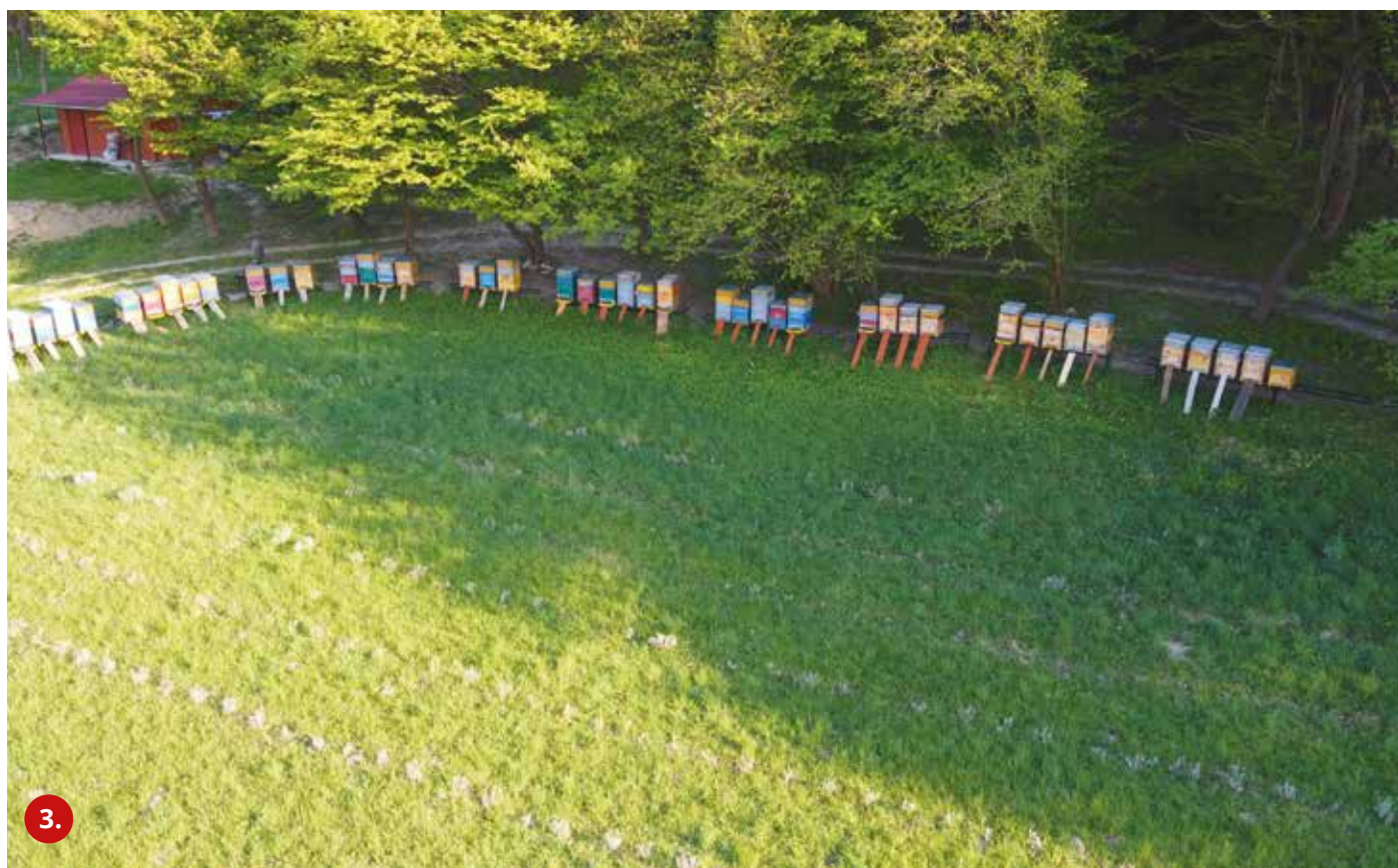
• **Hogyan foglaljátok össze az elmúlt évek tapasztalatait?**

- A legmeghatározóbb tapasztalatok az atkához köthetők: sose lehet hátradoxni. Amikor azt hiszed, hogy minden rendben van, akkor is kell a kontroll. 2017-ben amitrázos füstöléssel, tartós hordozóval, majd CheckMite-tal védekeztünk, és majdnem elúszott az állomány. Ezt követően sokkal jobban odafigyeltünk az atka elleni védekezésre. 2019-ben pedig elkezdtünk szublimálni. Az is egy fontos tapasztalat, hogy nincs két ugyanolyan év. Hiába csinálunk jól mindent, ha az időjárás rossz – ez rá fogja nyomni bélyegét az eredményekre.

• **Befejezésül meséljétek el, mi a kedvenc történetek, ami a méhészethez kötődik?**

- A gyulai mézversenyen az akácmézünk bronz minősítést kapott, aminek nagyon örültünk. Ugyanakkor csalódásként éltük meg, hogy a pontozólapot nem lehet kikérni, így nem tudjuk, hogy mi az, amin javítanunk kellene. De a legnagyobb élményünk, ami talán soha többet nem fog bekövetkezni: tavalyelőtt láttuk a méhek párzását. Épp akácot pergettünk, és a közelünkben volt néhány pároztató kaptárunk kirakva, amikor meghallottuk a zúgást. Először azt hittük, hogy egy raj megy, majd megpillantottuk a cikázó kis méhcsomót. Nagyjából negyedórát tartott, volt, hogy alig a föld felett repültek, volt, hogy magasan fent. Fantasztikus volt! A döbbenettől teljesen leledtemtünk, eszünkbe sem jutott videózni, de az emlékezetünkben örökre megmarad.

Szűcs Andrea
Abaliget

Mézmelegítés olcsón, kíméletesen

Évek óta használtam már elektromos mézkimelegítő készüléket, a folyamatos kimelegítés helyett azonban kerestem egy egyszerűbb megoldást. Azt a módszert, amellyel a több hordó méz állandó jelleggel a kívánt hőmérsékleten van és bármikor üvegezhető. Kézenfekvő lehetne a fűthető letöltő tartály, azonban jelenlegi üzemméretemhez (40-60 méhcsalád) képest túlzott befektetésnek éreztem 5-7 fajta mézre 5-7 db tartályt megvásárolni.

A következő ötletemet valósítottam meg. Vásároltam 2 bála 7 cm vastagságú homlokzati hőszigetelő hungarocellt, amelyből téglalap alakú bunkert építettem (1. kép). A hungarocell táblákat hajlított drótokkal fogattam egymáshoz (2. kép). A kis bunker 210 cm hosszú, 110 cm széles és 110 cm magas, így 2,31 négyzetméternyi helyet foglal el, melybe 5 hordó fér bele (3. kép). A tetejét szintén hungarocell táblákkal fedtem le, így kaptam egy zárt légteret. A lapokat pillanatok

1.

3.

4.

2.

alatt el tudom távolítani, könnyen hozzáférék a hordókhöz.

Ezt követően vásároltam egy kis ventilátoros hőszugárzót, és egy termosztátot. A termosztátot rákötöttem ventilátorra, beállítottam a kívánt hőfokra és bekapcsoltam (4. kép). A termosztátot messzebb kell helyezni a hőszugárzótól, le kell tenni a hideg járólapra. Egyébként a hőkapcsolót ki lehet váltani konnektoros időkapcsolóval. Innentől kezdve a légkeve-

rő elkezdte felfűteni a zárt teret, majd magától leállt, amikor a zárt térben a termosztát által beállított maximális hőmérsékletet (30 Celsius-fok) elérte.

Az első felfűtéskor többet ment a hőszugárzó, de amióta a méz átvette a kívánt hőmérsékletet, azóta negyedóránként csak 30 másodpercet. Hőmérővel megmérve, a hordók tetején 35-36 Celsius-fok van, a hordók alján pedig 32 Celsius-fok. A méz rossz hővezető, így a levegőnek mindig melegebbnek kell lennie, mint ahány fokra szeretnénk a mézet melegíteni. Például, ha a levegő 36 Celsius-fok, a méz a hordóban 32 körül alakul. A méz tartja ezt a hőfokot, nem kristályosodik, nem hevül túl. Az egész nem került többre, mint 20 ezer forint és az áramfogyasztás elenyésző, mivel nagyon keveset megy a fűtés. A bunker kívánt méretre építhető, pillanatok alatt elkészíthető, szétszedhető.

Szomor Balázs
Kiskőrös

Méhcsaládok fiasításának indítása

Még a tavasznak nyoma sincs, amikor e sorokat írom, de már „virágzik” a szívem és a lelkem. Azon gondolkodom, hogy a technológiámba milyen „csavart” tudnék beépíteni, ami könnyítené a munkámat. Ebben az időszakban előveszem a régi könyveimet, a megjelölt részeket újraolvasom. Hanganyagokat hallgatok, információkat „szívok” magamba. Az egyesületek szakmai élete sajnos az idei télen csorbát szenvedett. Sok értékes előadás megghiúsult, de minden más elméleti anyag rendelkezésünkre áll, hogy fejlesszük szakmai felkészültségünket.

Tavasszal az időjárás jobbra fordulásával, az első átvizsgálás után, a méhcsaládjaink fejlesztése, serkentése a legfontosabb feladatunk. A legtöbb méhészt, köztük én is igyekszik a méhcsaládok dinamikus fejlődését támogatni. Itt tanácsolnám, főként a kezdő kollégáknak, hogy frissítsék fel a méhbiológiai ismereteiket! Tisztában kell lenni azzal, hogy mely feltételek szükségesek a családok lendületes fejlődéséhez. A tavaszi első átvizsgálást én nem szoktam olyan szigorúan venni. Itt jutnak

eszembe *Buchinger György* gondolatai. „Tavasszal felesleges az élelemkészletet ellenőrizni. Ha ősszel ott volt, akkor az most is ott van.” Osztom ezt a gondolkodást. Hunor kerettel dolgozom, amiről sokan emlegetik, hogy vigyázni kell, mert hamar éhen pusztulnak a családok ezen a lépméreten. Ehhez képest az elmúlt jó néhány évben mindig úgy adtam helyet a méhanyák petezéséhez, hogy mézes kereteket távolítottam el a fészkekből. Túlságosan sok élelem maradt tavaszra a családoknál, de ez talán az enyhe teleknek is köszönhető. Ezen okulva, az idei telelésnél szűkebbre szabtam az élelemkészletet. Felkészültem, ha szükség lesz élelempótlásra, kemény, főzött cukorlepényt adok. Az első vizsgálatra visszatérve még, a népséget és a méhanya meglétét ellenőrzöm. A gyenge családokat egyesítem. A serkentés megkezdéséig az életképtelen vagy anyátlan családok már nem hátrátlatják a munkámat.

A méhcsaládok fiasításának beindításához a dajkaméhek az ősszel betárolt élelmet használják fel. Amennyiben nincs a természetben frissen begyűjthető élelem, akkor pótolnunk kell. Különböző virágpórhelyettesítő készítmények állnak a rendelkezésünkre, használjuk ki a Nemzeti Program adta lehetőségeket! Én magam is kipróbáltam néhány terméket. Lepénybe vagy cukorszirupba adagoltam többféle vitamint, ásványi anyagot, virágpórhelyettesítő takarmányt. Ezen tapasztalatszerzés után a következőket tudom elmondani. Mielőtt bárki „Black Friday” lázban égve kezdené halomra vásárolni a különböző termékeket, érdemes a természet adta lehetőségeket megvizsgálni. Ahol bőséges a tavaszi virágpórhely és nektárforrás, ott a mesterséges pótszerek hatása eltölpül. Másutt viszont a külső hordás hiánya miatt serkentés nélkül nem érnék el a méhcsaládok a kívánt népséget. Amikor a dajkaméhek pempőtermeléséhez van megfelelő mennyiségű és minőségű virágpórhely és híg nektár, akkor a pótszerek fogyasztása vontatottá válik.

Következőkben egy saját példát vázolok. Állandó telepelyem közelében tél végén csak néhány növény segíti a családok fejlődését. A fagyöngy és a salátaboglárka (1. kép) ad némi virágpórhelyt. Ebben az időszakban 2-4 kereten tenyérnyi fiasítást gondoznak a dajkaméhek. Vannak olyan napok, amikor elég szépen gyűjtik a virágpórhelyt, de ennek ellenére stagnál a fiasítás terjedelme. A beadott serkentés (cukorszirup, fehérjés lepény) hatására sem vettem észre számottevő

utódgondozás-növekedést. A külső virágporgyűjtés pedig csökkentette a beadott cukorlepény fogyását. A virágporgyűjtés megindulása előtt a lepény jobban fogyott. A közeli folyó árterében sok fűz, főként a korai virágzású kecskefűz található. E cserje virágzásának hatására intenzíven kezdtek fiasítani a méhanyák. A cukorlepények fogyása szinte teljesen leállt. A zacskóban beadott cukorszirup (2. kép) fogyása nem csökkent, de talán e serkentés hatására rengeteg sárga virágporcsonomócskát hordtak a gyűjtő méhek a fészkek lépjeibe. A

„sárga kincs” eredményeként táblás fiasítások alakultak ki. Ekkor értettem meg, hogy a fűz értékes virágpóra és nektárja minden pótlásra alkalmazott készítménynél intenzívebb hatást mutat. Véleményem szerint, ha a méhészetünk környezetében ilyen értékes táplálékot adó növény van, akkor a pollenpótlás mértékét csökkenthetjük, vagy el is hagyhatjuk. Hasonlatként egy példa a növénytermesztésből. Egy nagyon jó minőségű termőföldre vetett gabona kevés műtrágya kijuttatásával is többet terem, mint egy gyenge minőségű földben jelentősebb mennyiségű műtrágyával. Egy bizonyos szint felett pedig már a plusz tápanyagbevitel sem hoz rentábilis eredményt.

Tapasztalataim alapján a kecskefűz virágzása alatt felfüggesztett serkentés abban az esetben káros tud lenni, ha több napos hidegbetörés következik be az időjárásban. Ebben az esetben azonban szerephez jut a méh lakások minősége. Hűvösebb időjárás esetén érdemes gondoskodni a méhek belső itatásáról víz, vagy híg szirup formájában. Virágporból már az előző időszakban gyűjtöttek megfelelő mennyiséget.

A méhészetem nagyobbik részének konténeresek szolgálnak lakásul. A tartalék családok „gyalog” fa kaptárakban vannak. Tavaszi indulásnál a következőt látom. Az első napsugarak hatására a kaptárak lépjeiben megjelenik a fiasítás. A konténeresekben lévő családok még szinte nyugalomban vannak. Ezt én annak tudom be, hogy a konténeresek falában 4 cm hőszigetelés van. A szigetelésen keresztül a méhcsaládok nem érzik olyan erősnek a nap csalogató sugarait, és nem kezdenek el fiasítani. Úgy látszik, hogy a kaptárban tartott méhcsaládok jobban fejlődnek, de szerintem a konténeres családokat csak a szigetelés fogja vissza. Egyenletesebb a fészkek hőmérséklete, kisebb az ingadozás. A kecskefűz virágzásának kezdete után viszont a konténerben tartott családok a későbbi indulás ellenére nagyobb intenzitással kez-

denek fiasítani (3. kép). A néhány napos lehűléseket kevésbé veszik észre, mint a kaptárban lakó társaik. Úgy látom, hogy ha csak kis mértékben is, de megelőzik fiasítás terjedelmében a kaptáros méhcsaládokat. Fontos megemlítenem, hogy az egy hét, vagy annál hosszabb lehűléseket már a konténerben is észreveszik a családok. Erre az időszakra hasznos a zacskózott cukorszirup beadása. Az egyre gyarapodó táblás fiasítások megjelenésével lassan kezdetük a családok kiegyenlítését, de ezt már az elmúlt tavasszal megtárgyaltuk! Minden méhésztárs méhcsaládjainak kívánok lendületes tavaszi fejlődést!

Szabó Krisztián
Pápadereske

Fenntartható méhegészségügyi jó gyakorlat 9.

Elkészült egy érdekes tanulmány az Európai Unió Horizon 2020 elnevezésű kutatás és fejlesztés programjából támogatva, mely a fenntartható méhegészségügyi jó gyakorlatról szól. 5 ország 6 egyeteme vett részt a munkában, melyet most közreadunk. A tanulmány előző részeiben a varroózisról, a vírusokról, az amerikai- és európai költésrothadásról, a nozémáról olvashattunk, a legutóbbi részben pedig a kis kaptárbogárról.

Megismerhettük az életmódját, a károkozását és a felismerésének a lehetőségeit a gyakorlatban. A legbiztosabban morfológiai vizsgálatot követően tudjuk azonosítani az *Aethina tumida*-t. Ehhez a legjobb, ha az egész bogár rendelkezésünkre áll. A módszer gyors és olcsó, segítségével könnyen meg tudjuk különböztetni a szóban forgó kártevőt egyéb fénybogárféléktől és a viaszmosy lárváitól. Ehhez szükség van egy megfelelő példányra és konzerválni is kell azt, hogy megfelelő állapotban érkezhessen meg az adott laboratóriumba azonosítás céljából. A kaptárban vagy annak környékén begyűjtött bogarakat el kell pusztítanunk, mielőtt fagyasztással vagy alkoholban áztatással tartósítanánk őket.

A sértetlen felnőtt bogarak és lárvák a legjobb alanyai a vizsgálatnak. A szállításhoz és a konzerváláshoz a legmegfelelőbb a 70%-os etanol, de semmiképpen sem denaturált szesz. Amennyiben a minta hiányos és nem lehet rajta a morfológiai vizsgálatot végrehajtani, akkor az azonosítás laboratóriumi molekuláris úton történik. Ez utóbbi vizsgálat kimondottan akkor hasznos, ha a minta sérült.

Jó méhtartási gyakorlat a betegség megelőzésére

Jó méhtartási gyakorlattal tudjuk leginkább elejét venni a betegségnek, illetve korlátozni a kezelés során alkalmazott vegyianyag-terhelést. Méhészeti szinten vigyázzunk kaptáraink épségére, ne tőrjünk meg sérült, lyukas kaptárokat méhesünkben, amivel elejét vehetjük a kis kaptárbogarak kaptárba jutásának. Ne hagyjunk kezeléshez használt szerszámokat szerteszét a méhesben (legfőképpen zugépítményeket és mézes/fias lépeket) és kerüljük el méheink közös etetését a szabadban. A jó higiénikus gyakorlatot az elpusztult családok esetén is be kell tartani, azokat a lehető leggyorsabban el kell távolítanunk a méhesből, valamint az olyan szerves anyagokat, amelyek vonzzák a kis kaptárbogarakat, ki kell olvasztani vagy meg kell semmisíteni.

Azokon a területeken, ahol a kis kaptárbogár előfordul, a méhészkedés aktív időszakában, tavasszal és nyáron, csak erős családok fenntartásával, és ha kell, a családok kiegyenlítésével csökkenthetjük a fertőzöttség esélyét. Fontos, hogy a családok olyan erősségűek legyenek, hogy a méhek teljes egészében takarják a kereteket.

Ősszel és a betelepítés előtt fontos, hogy megbizonyosodjunk a családok egészségéről, csökkentjük a kaptárokból a keretek számát, szűkítsük a röpnylás méretét és karbantartsuk a

kaptárokat, térelválasztó segítségével szűkítsük a teletőfészkek méretét. A tél során lehetőség van mintát venni a kaptárhulladékból, hogy nyomon tudjuk követni, mi történik ez idő alatt.

Egy szakértő – mint például egy állatorvos – technikai támogatása fontos lehet szükség esetén, valamint nélkülözhetetlen az átható ismeret a méhbetegségekről az egyes kórképek azonosításához és -szükség esetén – kontrollálásához. A betegség kezeléséhez csakis az adott országban elfogadott és regisztrált, vagy legálisan importált állatorvosi készítményeket használjunk, illetve ezeket a szereket csak az előírt módon és mennyiségben alkalmazzuk.

Biológiai biztonsági intézkedések a betegség kezelésére

Ezek a biológiai intézkedések magukba foglalják mindazokat a módszereket, amelyeket az egyes méhészek megtehetnek, hogy csökkenthessék a fertőzés kialakulását vagy megakadályozzák annak további terjedését. Ezeket a beavatkozásokat olyan területeken is tudjuk alkalmazni, ahol még a kis kaptárbogár okozta problémák nem jelentkeztek.

A paraziták azonosítására és eltávolítására tett időszakos vizsgálatok, a kaptárok, keretek és a viasz nyomon követése mind-mind segítséget nyújtanak a kis kaptárbogár terjedésének és károkozásának megelőzéséhez. A keretek tárolásakor a 10 C° alatti hőmérséklet, illetve a 34% alatti relatív páratartalom elpusztítja a kis kaptárbogár petéit és megakadályozza a lárvák kifejlődését.

Amikor etetjük a méheinket, mindig kis adaggal tegyük, hogy azt a méhet rövid idő alatt el tudják fogyasztani és a kiegészítő táplálék ne szolgáljon táplálékként a kis kaptárbogár számára. A méhesházban alkalmazandó gyakorlat tekintetében alapvető, hogy megelőzzük a kártételt, tisztán tartsuk a helyiségeket és tartsuk be az alapvető higiéniai szabályokat. Figyelembe véve, hogy a kis kaptárbogár az őrizetlenül hagyott keretekhez és mézhez vonzódik, a mézes kereteket mielőbb ki kell pörgetnünk és a kipörgetett mézet úgy kell tárolnunk, hogy se a méhek, se a kártevők ne férhessenek hozzájuk.

Ha a kis kaptárbogár ténykedése nem jellemző az adott területen, fontos, hogy képesek legyünk felismerni magát a kaptárbogarat, illetve annak lárváit, valamint ismerjük a megfelelő kaptárvizsgálati eljárásokat. Kimondottan fontos, hogy élő anyagot, mit például családokat vagy anyákat olyan területről ne vásároljunk, ahol a kis kaptárbogár már megjelent és időszakosan vizsgáljuk meg a kártevők jelenlétét a kaptárszemétkben vagy a mézben. *(Folytatjuk)*

Fordította: Pályi Krisztián

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

262 772
kitöltött kérdőív

Közös ügyünk az állatvédelem

Köszönjük, hogy elmondták véleményüket!

- ✓ Minden eszközzel fellépünk az állatkínzók és a szaporítók ellen!
- ✓ Megreformáljuk az ebrendészeti telepek működését!
- ✓ Felülvizsgáljuk az állatvédelmet érintő jogszabályokat!
- ✓ Folyamatos támogatásokkal segítjük a civil szervezetek munkáját!
- ✓ Országos ivartalanítási programmal csökkentjük a kóbor állatok számát!

Napraforgó tányérdeformációi és torzképződményei

Egyes évjáratokban visszatérő jelenség a napraforgótányér élettani eredetű deformációja, torzulása. A tányérvirágzat kaszat felőli oldalán megjelenő „tumorszerű” pikkelylevél-kinövések, a tányér hasadása, a hasadás közelében gyakran előforduló nyelvsvirág-tömörülés, stb.

Ezt a jelenséget a szakirodalom a napraforgótányér elleveledéseként (phyllomania) tartja számon. A phyllomania jelenségét több tényező is elősegítheti. Az eddig elvégzett vizsgálatok alapján egyértelmű, hogy ezen elváltozásokat az alábbi ökológiai tényezők okozzák:

- tartós hideghatás, ún. „hideg stressz”;
- mikroelemhiány (elsősorban bór, mangán).

Az élettani eredetű tányérdeformációs tünetekkel Franciaországban 1984-ben kezdtek foglalkozni, de Magyarországon már 1976-tól vannak ez irányú megfigyelések a vetésidő-kísérletekben (Horváth 1988). Az elváltozásokat valamennyi köztermesztésben lévő hibridnél és fajtánál észlelték. E fejlődési rendellenességek többsége – a többi fiziológiai problémához hasonlóan – gyakran sújtja a különböző hibrideket.

A tünetek (tányérdeformáció, virágzási rendellenességek stb.) tekintetében az érintett napraforgótáblák növényállománya rendkívül nagy heterogenitást mutat. Nemzetközi vizsgálatok alapján e tünetek egyértelműen a „hideg stressznek” tulajdoníthatók, melyeket nagyon gyakran kísér bórhiány is. A vizsgálatok megerősítették: azok a napraforgó-állományok, amelyek közvetlenül a virágzás előtt vagy a virágzásuk kezdetén intenzív hideg periódusnak voltak kitéve, valamennyien mutatták a tüneteket.

A napraforgó számára az egyik legfontosabb mikroelem a bór, amelynek jelentős szerepe van a termésképződésben. Hiánya következményeként a napraforgók tányérai deformálódnak és bennük léha kaszatok fejlődnek. A virágkezdemények kifejlődése előtt fellépő bór- és mangánhiány hatása kritikus lehet, mivel rendellenességet okoznak a virágzat fejlődésében. A bórhiány tüneteit az aszály fokozza. A bórral jól ellátott napraforgónövények csöves virágaiban a kutatók a nektártömeg és a cukorérték növekedését észlelték a kontroll növényekhez képest. A bórhiány tehát ugyancsak kedvezőtlen hatással van a nektártermelésre. A

bórhiányos, deformált, torzult napraforgó tányérvirágzatok nektártermelése csökkent mértékű az egészséges növényekéhez képest.

Az abiotikus tényezők (hideg stressz, bór- és mangánhiány, aszály) hatására kialakult tányérdeformáció tüneteit a nemzetközi vizsgálatok alapján az alábbi típusokba sorolják (csak a Méhészet 2021. januári számában a 22. oldalon közölt fotókon látható virágzási rendellenességek típusait ismertetjük részletesen):

- A típusú virágzási rendellenesség,
- B típusú virágzási rendellenesség,
- C típusú virágzási rendellenesség,
- **D típusú torzulásos virágzási rendellenesség (pikkelyleveledés)**

- Ezen tünetcsoport esetében a pikkelylevelek, a nyelvs- és csöves virágok rendezetlen halmaza található a tányérokön. A pikkelylevelek gyakorisága miatt e tünetcsoportot a szaknyelvben „pikkelyleveledésként” említik. A pikkelyleveledés különböző változatait, a gyakorlati felhasználás számára a következőképpen csoportosítják:

- D/1 típus: pikkelyleveledés halmozottan a virágzás központi részén;
- D/2 típus: a pikkelyleveledés egy vonal mentén, ún. „egyszerű hasadás” formájában jelenik meg. Ritkább esetben tányérhasadás, ún. „tányérkettőződés” figyelhető meg.
- D/3 típus: ún. „Mercedes-csillag” alakú torzulási rendellenesség figyelhető meg a tányér belsejében. Előfordulása nem olyan gyakori az egyes évjáratokban, mint a D/1 és a D/2 típusú torzulási rendellenesség.

A D típusú torzulási rendellenesség tüneteit a francia szakemberek már 1986-ban megfigyelték. A károsodott növények többnyire alacsonyabbak voltak, tányérjuk pedig kisebb volt a nem károsodott napraforgó növényekénél.

1. ábra: D1 típusú virágzási rendellenesség

2. ábra D2 típusú virágzási rendellenesség (Fotók: Horváth Z.)

- E típusú torzulásos virágzási rendellenesség:
- E/1 típus,
- E/2 típus,
- E/3 típus
- **F típusú torzulásos virágzási rendellenesség:**

Ebbe a csoportba nagyon változatos aberrációs tünetek tartoznak, sokszor a fészkepikkellyel keveredve, 5 változata

ismert. Ezek a napraforgó virágzatán kialakuló aberrációk nem mérgezők, de tömeges előfordulás esetén termésvesztést okoznak a növénytermesztőnek és a méhésznek egyaránt.

Dr. Lajkó László
c. egyetemi docens
Phytopatent Kft. Budapest

Méhegészségügyi zárlatok

A következő települések érintettek nyúlós költésrohadás miatti egészségügyi zárlattal március 20-án. Az adatok tájékoztató jellegűek.

Baranya megye: Gödre

Békés megye: Békéscsaba, Mezőhegyes

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: Ináncs, Hernádszentandrás, Pere, Hernádkércs, Kiskinizs, Csobád, Felsődobsza, Forró, Kondó, Alacska, Radostyán, Parasznya, Varbó, Sajólászlófalva, Sajókápolna, Ormosbánya, Felsőkelecsény, Felsőnyárad, Izsófalva, Kurtyán, Rudabánya, Szuhogy, Edelény, Borsodszirák, Sajóecseg, Boldva, Sajószentpéter, Bekecs, Legyesbénye, Szerencs, Taktaszada, Miskolc (részleges), Felsőzsolca, Szirmabesenyő, Monok, Bekecs, Legyesbénye, Szerencs

Budapest: XVI kerület (X., XIV., XV., XVII. részlegesen)

Csongrád-Csanád megye: Hódmezővásárhely, Földeák (részlegesen)

Fejér megye: Tabajd, Vál, Alcsútdoboz

Győr-Moson-Sopron megye: Écs, Pannonhalma, Nyúl, Pázmándfalva, Győrság, részleges zárlat: Nyalka, Pér, Mezőörs-Mindszentpuszta településeknek a Vezseny-értől D-DNy irányban, Fenyőfő, Bakonyszentlászló, Csorna, Dör, Jobaháza, Farád, Tét, Gyömöre, részleges zárlat: Győrszemerre (Szőlőhegy és Nagyszentpál kivételével) Felpéc településnek a Sokorói-Bakony-értől nyugatra elhelyezkedő részére, Mórchida településnek a Tét és Mórchida közötti erdősáv területére eső része, Szerecsény, Gyömöre, részleges zárlat: Gyarmat településnek a 83-as főúttól K-re eső területe, valamint Kajárpéc településnek a Vezseny-értől nyugati irányban elhelyezkedő területére. Gyömöre, Felpéc, Sokorópátka, Kajárpéc községnek Sokorói-Bakony-értől nyugatra elhelyezkedő részére elrendelt részleges községi zárlat Miklós-majortól délre elhelyezkedő területére is kiterjed

Hajdú-Bihar megye: Debrecen-Apafa, Egyek, Hajdúsámson, Polgár, Vámospercs

Heves megye: Gyöngyöstarján, Gyöngyösoroszi, Gyöngyössolymos, Gyöngyös, Nagyréde, Boconád, Tarnaméra, Heves, Tarnaszadány, Tarnabod, Gyöngyöshalász, Visonta, Abasár

Jász-Nagykun-Szolnok megye: Jászszentandrás, (Heves megyéből át-húzódo)

Komárom-Esztergom megye: Lábatlan, Bajót, Nyergesújfalva, Süttő, Kisigmánd, Nagyigmánd, Nagyigmánd Melkovics-puszta, Tárkány, Tárkány-Vasdinnypuszta, Csolnok, Tokod, Tokodaltáró, Dorog, Sáríasp, Dág, Annavölgy, Leányvár, Esztergom-Kertváros, Tatabánya, Környe, Vértessomló, Tata, Baj, Szomód, Ászár község külterülete (Ászár Keményítőgyár környéke, Ászár közigazgatási határától Tárkány, Szőlőhegyig)

Nógrád megye: Horpács, Nógrádsipek, Órhalom, Pásztó, Terény

Pest megye: Acsa, Püspökhatvan, Csóvár, Galgagyörk, Aszód részleges, Bag részleges, Domony részleges, Iklad, Galgamácsa, Vácegres, Gödöllő, Erdőkertes részleges, Mogyoród részleges, Szada, Vácegres részleges, Veresegyház részleges, Farnos, Tápiószéle

Somogy megye: Kaposhomok, Kaposfő, Kisasszond, Bárdudvarnok, Kaposmérő, Kiskorpád, Toponár, Kaposvár, Orci, Bárdudvarnok-Nagypuszta, Simonfa, Nagyatád, Barcs, Somogyicső, Iharos, Curgónagymarton, Kálmánca, Porrogszentkirály, Curgó, Háromfa, Rinyaújnép, Bakháza

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: Petneháza, Nyírtass, Nyírkarász, Nyírcsászári, Nyírderzs, Nyírgyulaj, Encsencs, Nyírbeltek, Piricse, Nyíregyháza, Kemece (részleges), Kótaj (részleges), Nagyhalász (részleges), Dombrád, Újdombrád, Tiszatelek, Kék, Demecser, Nyírbogdány, Székely(részleges)

Tolna megye: Bogyiszló, Tolnán Tolna-sziget, Dunaföldvár és 5 km-es köze

Vas megye: Dozmat, Szombathely, Sé, Torony, Narda, Felsőcsatár, Nári

Veszprém megye: Nagygyimót, Csót, Béb, Ugod, Homokbödöge, Nagytevel, Adásztevel, Pápa (Öreg-hegy, Kis-hegy, Törzsök-hegy), Pápateszér, Bakonyszűcs, Bakonyszentiván, Bakonytamási, Gic, Káptalantóti, Tapolca, Gyulakeszi, Badacsonytördemic, Badacsonytomaj, Ábrahámhegy, Balatonrendes, Kővágóörs, Mindszentkál, Szentbékál, Kékkút, Káptalantóti, Salföld, Nemesgulács, Kisapáti, Lovászpátona, Gecse, Nagydém, Bakonytamási, Gic, Lovászpátona

Zala megye: Söjtör, Pusztaszentlászló, Tófej, Hahót, Bagod, Hagyárosbörönd, Zalaboldogfa, Hottó, Kávás, Zalaszentgyörgy, Teskánd, Boncodföldre, Zalaegerszeg-Andráshida, Zalaegerszeg-Hatháza, Nagypáli, Lakhegy, Gősfá, Egervár, Vasboldogasszony, Zalaszentlőrinc, Kispáli, Kiskutas, Nagykutas, Nagykanizsa közigazgatási területére, Kiskanizsa és Palin városrészek kivételével.

Kormányhivatalok-OMME

Öreg méhész nem vén méhész

Tudom, sokan már megszokták, hogy cikkeim javát a szerves savas méhkezelési stratégiák témaköréből merítem. Valójában a következő írás nem is az én produkcióm, hiszen nem én írtam, én csak „papírra vettem”.

Előszóval „zörgetem” rég elfelejtett, öreg méhészeti újságok sárguló lapjait. Ilyenkor találkozhatok régi nagyjainkkal: *Örosi Pál Zoltán, Faluba Zoltán, Sajermann Géza, Zoltán Béla, Zsidi Barnabás* és a többiekkel, akik a méhekre elsősorban nem termelőeszközként tekintettek, hanem a természet egy titkokkal körülbástyázott, csodálatos társadalmára.

Addig-addig olvastam a lapokat, amíg egyik alkalommal felfigyeltem egy névre: *Bede-Fazekas Zsolt*. Aki emlékszik még rá, a *Méhészetben* írt cikksorozatának címe: „Győri levelek” volt. Nem részletezném, miként vettem fel a kapcsolatot vele, bár ez is „megérne egy misét”, de a lényeg, hogy egy tartalmas szakmai barátság alakult ki köztünk. Amikor íróasztalából elővett egy írást, átadta nekem elolvasásra, én javasoltam neki, jelentessük meg újságban. Hadd lássák, pláne a fiatalabb generáció, milyen 92 évesen, 67 év méhészkedés után visszatekinteni a múlt méhész éveire és összegezni dióhéjban a törvényszerűségeket, amelyek a mai napig végig kísérték ezt az utat. Megjegyzem, Zsolt most is aktívan méhészkedik 30 méhcsaláddal Győrben, ahol állóméhészetében vándorméhészeket megszigényítő átlagokat perget. Kaptárjaink, talán nem a véletlennek köszönhetően egyformák, Közép-Boczonádi fészkek 1/2NB mézkamrákkal.

Németh Zoltán, Nemesgörzsöny

Öreg méhész barátom írása

91 évesen, 67 év méhészkedéssel a hátam mögött olyan ötletem támadt, hogy leírom az általam vallott méhészkedés arany szabályait. Erről említést tettem méhész társamnak, a nemesgörzsönyi *Németh Zoltánnak*, aki amúgy idős koromra az egyik „mecénásom”, jelentős segítőm, aki arra ösztökölt, hogy ezt az írást kivéve az íróasztal fiókjából, küldjem be a *Méhészet* szaklapnak. Szót kell fogadnom neki, noha írásum korántsem teljes körű. Nem foglalkozom például a betegségekkel, az atkával, a rajzással, illetve a rajzásgátlással, csupán – ismétlem – az általam vallott, a méhek tartásának „arany szabályai”.

A méhészeti év nem januárban, hanem júliusban kezdődik. Júliusban indul az új méhész év, a méhek életének optimális megalapozása. Júliusban olyan körülményekről kell a méhesgazdának gondoskodnia, melyek között az anyák petézésének lendülete nem törik meg. Tehát gyűjtésnek kell lennie! Ez hazánkban manapság nem nehéz feladat, mert egyebek mellett ekkor virágozik a napraforgó. De számolni kell azzal, hogy a napraforgófajták nem egyformán mézelnek. Mértem én már kiterjedt napraforgótábla mellett 3 kg-ot is, meg 42 kg-ot is. Sőt olyan is előfordult, hogy el kellett vándorolni a

tábla mellől, mert nem mézelt. Egyik évben például egy kiterjedt tábla közeléből méheink a mintegy 2,5-3 km távolságban lévő napraforgóra repültek gyűjteni. Tehát ezzel a ténnyel számolni kell. Persze ebben az időszakban lehetnek más mézelő növények is a határban. Mindezek ismeretében tehát legyünk gondosak, és feltétlenül teremtjük meg a lehetőségét annak, hogy méheink gyűjthessenek.

Bede-Fazekas Zsolt méhei között

Augusztusra ugyanez vonatkozik. Évekkel ezelőtt ez nem volt nagy gond, mert a szolidágó, magyarul aranyvessző, mindenütt mézelt. Én Győr-Kismegyeren, amikor már 77. életévet tapostam, és már lemondtam a vándorlásról, augusztusban mindig éreztem a méhesem körül azt a bizonyos „büdös” illatot, ami nekünk, méhészeknek kedves illat volt, mert ebből tudtuk, hogy az aranyvessző mézel. Az utóbbi években azonban elmaradt ez a „bűz”, azaz az aranyvessző mézélése. Úgy értesültem, hogy a híres szolidágós Hanságban sem gyűjtnek róla a méhek. A Duna-mente megtévesztő lehet, mert

az ott elszaporodó koldus krizantém, más néven „büdöske” (őszirózsza) mézel. Az augusztusi gyűjtést nagyon fontosnak tartom. Ezért az utóbbi években erre a célra kipörgetett mézet használok fel serkentő etetésre. Mézet etetek, mert a mézkamrák még fent vannak. A mézkamrákat szeptember elején veszem le. Akkor már a legjobb családok is elférnek a 10 lépes fészken.

Amúgy én 42x31 cm-es fészeklépekkel dolgozom. Ezt magyarított Dadantnak is nevezzük. A mézkamrák elvételével szeptember elejére végezni kell, mert következik a feletetés téltre. Ekkor minden családot alaposan felmérek népességre és mézkészletre. A fészket a szükségesre szűkítem. Ez az áldott emléké Faluba Zoltán módszere. Majd a feletetés következik 1 kg cukor 6 dl vízzel készült sűrű sziruppal. Az etetés végére lépenként 2 kg telelő élelemnek kell lennie és ezt az etetést szeptemberben el kell végezni. Én általában szeptember 25. körül már kész vagyok. A kései etetés végzetes lehet! Októberben már „tilos” etetni. A fentiek szerint betelelt méhcsaládokat nem kell tavasszal etetni, nem kell cukorlepennyel bajlódni, februárban zavarni a méheket. A leghosszabbra nyúlt tél végén is lesz még néhány kg eleség a családoknál. Aztán a fűz, a korai virágok, a gyümölcsök már adnak valamit. Esetenként, helyenként bőségesen is.

Én 77 éves koromtól már nem vándorlok. Tavasszal sohasem etettem és soha nem használtam cukorlepennyt. Téli veszteségem úgyszólván nincs, kivéve 2018-19 őszét-telét. Ekkor megtizedelődött az állományom. A 18-as évem rekord év volt mézélés tekintetében. A betelelt létszámra vetített hozam 87 kg/család lett. Napraforgóról is kitűnő gyűjtés volt. Majd végeztem az augusztusi serkentő etetést. Egyszer csak azt vettem észre, hogy egyes családok nem hordják el a szirupot. Mi lehet náluk? Kaptárt bontok és mit látok? Pár tucat méh lézeng a kaptárban. A lépekben jelentős fiasítás. Sok hulla sem a kaptárban sem előtte nincs. Viszont találok deformált szárnyú méheket. Itt az atka által terjesztett deformálszárny-vírust állapítottam meg. Vírus ellen nincs orvosság. Nem is fordulok állatorvoshoz. Az állományom harmada még ősszel elment, másik harmada tavaszra, a 3. harmad pedig teljesen legyengülve kezdte a 19-es évet. A méhek csodája, hogy ezek 1-2-3 lépnyi néppel bíró családok csodálatosan fölfejlődtek és 19 családot tudtam betelelni, melyből mára 33 család áll a kertemben. A betelelt létszámra vetítve 26 kg-os repceméztérmelem lett. Az akácból persze szinte semmi. No de visszatérve az „arany”-szabályokhoz, a szeptemberi feletetés után már csak a nyugalomról kell gondoskodni.

A betegségekkel írásomban nem foglalkozom. Itt annyit említek meg, hogy természetesen már július végétől gyérítjük az atkát. Ki így, ki úgy. A lényeg a hatékonyság. A zárókezelés nagyon lényeges. Itt már méhész fiam segítségére támaszkodom, aki pl. tavaly december 13-án elvégezte az oxálsavas szublimálást. Különbözően én, mint helyben méhészkedő és idővel bőven rendelkező öreg méhész 2006 óta, szezonjában 2 naponta számolom az atkákat. Csak 3 kontroll családom van, ahol módomban áll pontosan számolni. Ennek alapján a következőket tudom közzétenni: egy idényben 5 ezer atka meg se kottyán a családnak. Kitűnően megy a télbe és kitűnően tel el. Viszont 16 ezer atka esetén már októberben elpusztult a kontroll család. A legnagyobb atkaszám 27 ezer volt. Eddig bírták a méhek.

Ismét visszatérve az arany szabályokhoz: a téli nyugalomról gondoskodjunk. A 7 mm magas kijárót talán fölösleges is

említenem, amely a cickánytól is véd. Említést teszek viszont a madarak kártevéséről. Kitűnő védekezés a méhes közelében végzett madáretetés. Nálam a kertemben „Eldorádó” van a madaraknak. Napraforgó, köles, kukoricadara és faggyúgombócok. Szabály: a madarak mindig találjanak élelmet. Nálam soha nem láttam például cinegéket a kaptárok szállódeszkáin „vitézkedni”. Fontosnak tartom, hogy a kaptárok legalább 30, de inkább 40 cm-re álljanak a földtől. Ugyanúgy fontos a kaptárok külső takarása. Én csak műbőrrel végzem, mivel a győri műbörgyártól olcsón lehetett selejtes műbörtekerceket vásárolni. Ezekkel a műbőrökkel a tető úgy van takarva, hogy még egy 20 cm-es eresz is kialakul elől. Hátul pedig szinte a földig ér a takarás. Már szeptember végén felhelyezem közvetlen a feletetés befejezése után, és csak valamikor márciusban kerül le a kaptárról. Tehát a kaptárok csaknem fél évig takarva vannak. A mintegy 30 éves kaptárimat meg lehet nézni, ma is kitűnő állapotban vannak.

Bede-Fazekas Zsolt az oxálsav szublimálás eszközeivel

Ennyiben foglalnám össze a méhészkedés „arany”-szabályait, nem beszélve a betegségekről az atka elleni küzdeletről. Még annyit: mint írtam, 2006 óta vannak méheim a külvárosi kertünkben. Azóta jegyzem az éves méztermést. A betelelt létszámra vetített éves pörgetésem kb. 60 kg-os átlag körül mozog. Az átlagos cukoretetésem családonként mintegy 9 kg. Volt már 105 kg-os évem is 2008-ban. Volt 80 kg-os évem is. A leggyengébb hozamok 40 kg körül mozogtak. Pár évvel ezelőtt még évente adtam el 15-20 méhcsaládot lépeken. Néhány éve azonban ezzel felhagytam. Hiába, 90 év azért némi „visszakozt” kikényszerít az emberből.

Végül talán nem veszi rossz néven az olvasó, ha sok méhész jóbarát közül néhányat megemlítek, kikre most is szeretettel és tisztelettel emlékezem. Elsőként *Nikovitz Antit* említem, kihez igaz barátság fűzött. Emlékezem a győri elnökünkre, *Karsai Tiborra*. Nagyszerű méhész volt. És tisztelettel emlékszem *Wild Jánosra*, a hajdani *Mellifera* elnökére. És sok-sok kiváló méhész társamra, *Örosi Pál Zoltánra* és *Faluba Zoltánra* pedig úgy emlékezem, hogy ők többek között világviszonylatban is figyelemre méltó magyar méhészek, tudósok voltak.

(Folytatjuk)

Bede-Fazekas Zsolt
Győr

BeeMax

méhtakarmány koncentrátum

MAGYAR TERMÉK

MAGYAR FEJLESZTÉSŰ MÉHTÁPLÁLÉK, MELY ÖSSZETÉTELÉNÉL FOGVA ALKALMAS

a virágpor pótlására.

Természetes és természetazonos összetevők, melyek kielégítik a méhek tápanyag szükségletét. Kiegyensúlyozott fehérjevitamin-ásványanyag arány, speciális receptúra. Kizárólag növényi összetevőket tartalmaz, GMO-mentes alapanyagokból. Nem tartalmaz állati eredetű összetevőket, virágport, gyógyszert. Erősíti a családot, növeli az általános ellenálló-képességet a betegségekkel szemben.

Kiszérések:
4 kg
8 kg
10 kg

Formivar 60% / 85%
60 g hangyasav/100 g oldat
85 g hangyasav/100 g oldat
méhkaptárban történő alkalmazásra. Kiszérés:
mézelő méhek részére A.U.V.* 1 liter

Mézelő méhek Varroa destructor által okozott varroózisuk és/vagy Acarapis woodi okozta legújabb állapójuk kezelésére.

Adagolás és alkalmazási mód:

A hangyasavat oldatot nem szabad közvetlenül a méhekre permetezni, vagy szippogtatni. A méhkaptárba való csúszó mézre való átjutást követően megfelelő párolgató segítségével végzik, melyet általában a kaptár tartalmára fel kell tölteni.

Az oldat mennyiségét a párolgató megválasztásától és a teljes kaptár tartalmától függ.

Etelmezés-egészségügyi várakozási idő(k): Max. 0 nap

Thymovar 15 g timol csik Kiszérés:
mézelő méhek számára A.U.V. 2x5 db

Varroa atka (Varroa destructor) által okozott varroosis kezelésére mézelő méhekben (Apis mellifera).

Hatóanyag: 15 g timol
Vivőanyag: 5,8 g cellulózszelvény
Gyógyszerforma: impregnált csik méhek kezelésére.

A THYMOVAR timol tartalmú, ami egy illékony anyag, a borsárcéklettől függően szublimál a levegőbe. A kezelt kaptár légtérébe kerülő gőz erősen mérgező a varroa atkára nézve, de nem elégge ahhoz, hogy kárt okozzon a méhekben. A legjobb eredmény akkor érhető el, ha a timol legelőször megfelelő koncentrációja 6-8 hetes korszakban felhalmozódik.

Tik-Tak 125 mg/ml Kiszérés:
külsőleges oldat mézelő méheknek A.U.V.* 10 ml

Mézelő méhek Varroa destructor fertőzöttségének kezelésére, vagy a fertőzöttség gyanúja esetén diagnosztikai célra.

Alkalmazás:
Kéző nyáron, az utolsó pörgetés után 1-2 nappal – fedett fészék esetén szorított levegő javított a termék használatát elősegítő szerrel. Záró kezelést követően – fedett fészék esetén nem alkalmazható. Diagnosztikai kezelés.

*Vonykötéses kaptárak alkalmazásánál, a gyógyszer azonnal fel kell vinni a kaptárról.

tolnagro
CSOPORT

Tolnagro Kft.
Szekszárd, Rákóczi u. 142-146.
Telefon: +36 74/528-528
megrendeles@tolnagro.hu

Primavet Kft.
Budapest, Komáromi út 35-37.
Telefon: +36 1/460-50-50
megrendeles@primavet.hu

Sz.-Sz.-B. Megyei Állatkórház Kft.
Nyíregyháza-Oros, Nyíregyházi út 6/A.
Telefon: +36 30/938-71-22
megrendeles@allatkorhazkft.hu

Östermelők adózása 2.

Az ősszel elfogadott 2020. évi CXXIII. törvény az őstermelők adózását is új alapokra helyezte. A rendszer Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által kezdeményezett felülvizsgálatát követően az új szabályozást teljesen új szempontok szerint alakították ki és vezették be 2021-től. Az előző írásomban ígértem, hogy a legtöbb őstermelő számára optimális adózási formát ismertetem a következő részben. Lássuk!

Az átalányadózás az őstermelők széles körének biztosíthat kedvező feltételeket a közterhek megállapításához. Az egyszerűbb adminisztrációhoz alacsonyabb adóterhelés párosul, viszont az átalányadózás eddigi rendszere is megváltozik 2021-től.

A jogszabály úgy fogalmaz, hogy ezen adózási formánál úgy kell tekinteni, hogy a bevétel 90%-a a költség és 10%-a a jövedelem. Ezen jövedelmet kell az éves minimálbérhez (1 932 000 Ft) viszonyítani. A gyakorlatban azonban egyszerűbb, ha az éves bevétellel vesszük végig a lehetőségeket.

Az éves minimálbér ötszörösét meg nem haladó bevétel esetén (9 660 000 Ft) személyi jövedelemadó (szja) és szociális hozzájárulási adó (szcho) fizetési kötelezettség nem keletkezik (kivéve, ha a biztosított őstermelő magasabb járulékalapot választ). Biztosított őstermelő esetében a társadalombiztosítási járulék alapja vagy a bevétel 15%-a vagy a választott járulékalap.

Az éves minimálbér ötszöröse és tízszerese közötti bevétel (9 660 000 Ft - 19 320 000 Ft) esetén az szja alapja az éves minimálbér ötszörösét meghaladó összeg 10%-a. Ez azt jelenti, hogy 19 millió forintos bevétel esetén az éves szja-fizetési kötelezettség $(19\,000\,000\text{ Ft} - 9\,660\,000\text{ Ft} = 9\,340\,000\text{ Ft} \times 10\% = 934\,000\text{ Ft} \times 15\%)$ 140 100 Ft, ami elég jelentős többletkedvezményt jelent az eddigi szabályozáshoz képest.

Nem biztosított őstermelő esetében a szcho adóalapja megegyezik az szja alapjával.

Biztosított őstermelő szcho adófizetési kötelezettségét vagy a minimálbér vagy a választott járulékalap után teljesítheti, míg a társadalombiztosítási járulékalapját a minimálbér 92%-a vagy a választott járulékalap jelenti.

Az átalányadózókat bevételi nyilvántartás vezetésére kötelezték, azonban a költségnyilvántartás megőrzését is előírja számukra a jogszabály. Ez különösen akkor válik fontossá, ha úgy alakul a gazdálkodás, hogy év közben derül ki, hogy a bevételek meghaladják az átalányadózás felső határát és tételes költségelszámolást kell alkalmazni. Az átalányadózás választásáról a gazdálkodó legkésőbb az előző évre vonatkozó szja-bevallásának beadásakor tud nyilatkozni az adóhatóság felé, alap esetben minden őstermelő átalányadózóknak minősül.

A méhészekre vonatkozó speciális szabályok

Az szja-törvényben meghatározott méhészeti termékek (természetes méz, lépes méz, méhviasz, propolisz, méhpempő, méhkenyér, virágpor, méhméreg, méhanyabölcso, pártzott és pártatlan méhanya, méhcsalád, méhraj stb.) értékesítéséből származó jövedelem szja-mentes az éves minimálbér feléig terjedő összeghatárig, amely kedvezmény az őstermelők általános mentességi szabályával párhuzamosan is igénybe vehető.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy tisztán méhészeti tevékenységgel foglalkozó őstermelő az éves minimálbér tízszeresét elérő bevételhatárig (19 320 000 Ft) szja-mentességet élvez, azon gazdálkodó pedig, aki méhészeti és egyéb mezőgazdasági

tevékenységet is folytat, a méhészeti tevékenységből származó jövedelmére szintén igénybe veheti a fenti kedvezményt. Ez az adófizetési könnyítés csak az szja esetében vehető igénybe, a szcho adó- és a járulékfizetési kötelezettségre nem vonatkozik.

Őstermelők családi gazdaságának (ŐCSG) adózása

Az őstermelők családi gazdaságát, mint fogalmat az új törvény vezette be és a közös őstermelői igazolványt, valamint a családi gazdaságot váltja fel 2021-től. Az ŐCSG tagjai az őstermelői nyilvántartásban szereplő őstermelők lehetnek, így adózás szempontjából rájuk az őstermelőkre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Fontos kivétel azonban, hogy az átalányadózás választásakor az ŐCSG számára a felső határt egyrészt a tagok száma jelenti, azonban ez nem lehet több, mint a 4 főre számított értékhatár (77 280 000 Ft). Ha az ŐCSG-nek négy főnél kevesebb tagja van, akkor a tagok száma a mérvadó, négy tagnál több esetben pedig a minimálbér negyvenszerese a felső határ. A felső korlátot meghaladó bevétel esetén tételes költségelszámolást kell választani.

A családi gazdaságokkal ellentétben az ŐCSG tagjai az alapító szerződésben meghatározhatják, hogy a keletkező nyereséget vagy veszteséget a tagok között milyen arányban kívánják felosztani. Amennyiben erről külön nem rendelkeznek, akkor az egyenlő arányú felosztás elve érvényesül.

A bevételeket és a kiadásokat igazoló bizonylatok az ŐCSG bármely tagjának nevére szólhatnak, azokat egyenértékű bizonylatként kell elfogadni azzal, mintha az ŐCSG képviselőjének nevére szólnának.

A helyi iparüzési adó esetében az ŐCSG képviselője is tehet adóbevallást az ŐCSG és tagjai nevében egy személyben, ilyen esetben az iparüzési adó alapja az ŐCSG teljes bevétele, viszont a tagok számára ez egyértelmű adminisztrációs könnyítést jelent.

Túri Zoltán

agrár-szaktanácsadó, gazdajegyzo.hu

MÉHÉSZET-ANYANEVELÉS
krajnai típusú méhanyák

Donko Bojan

tel.: 00386 41 580 224 - Hosszúfaluhegy 16.
9220 Lendva, Muravidék (Szlovénia)
Telephelyem a Rédics - Hosszúfalu
határátkelőhelytől 1 km-re található.

Postai úton is megrendelhető, EU kompatibilis számlával rendelkezünk!
A rendeléseket a +386 41 580 224-os számon,
vagy az donkob@siol.net címen fogadjuk.

A magyar háztartások

mézfogyasztási és vásárlási szokásai 4.

A Szent István Egyetem Mezőgazdaság és Környezettudományi Kar szakképzett méhész levelező szakán szakdolgozatot készítettem. A szakdolgozatban online kérdőív kitöltésével 307 kérdőív felvételezése és értékelése történt a magyar mézfogyasztási szokásokról. Ennek eredményeit és tanulságait osztom meg az olvasóval. Az előző lapszámokban 12 kérdésre adott válaszokat adtam közre. Lássuk a folytatást!

13. Ön szerint megfizethető ma a méz ára?

Összesen 289 értékelhető ún. szabad szavas válasz született. 246 igen, tehát a válaszadók 85,12%-a szerint megfizethető. Ha a válaszadó azt mondja, hogy drága, de még megfizethető, jobb lenne, ha olcsóbb lenne, a válaszát egyértelműen azok közé számítottam, akik azt nyilatkozták, hogy megfizethető a jó méz ára. 43 válaszadó, tehát 14,88%-a értékelte egyértelműen drágának a mézet, bár ők szinte kivétel nélkül a hazai fizetési viszonyokat értékelték inkább lesújtónak. Igazán érdekes válaszok születtek ebben a témakörben. Mindenesetre elég beszédes az arány, akik egyértelműen drágának tartják manapság a mézet.

14. Szokott Ön mézet fogyasztani?

(igen, rendszeresen / igen, alkalmanként / nem szoktam)

Összesen 303 válaszadó adott értékelhető választ a kérdésre. A válaszadók 69,97%-a mondta, hogy rendszeresen fogyaszt mézet, 28,05%-a, hogy alkalmanként és mindössze 1,98%-a, hogy egyáltalán nem eszik mézet. Fontos tudni, hogy aki egyáltalán nem eszik, az általában betegség miatt nem fogyaszt. Az mindenesetre elmondható, hogy a megkérdezettek (303 fő!) 98,02%-a alkalmanként, vagy rendszeresen tekinthető a célcsoportunknak.

15. Ha igen, milyen gyakran fogyaszt mézet?

(naponta, másnaponta / hetente egyszer, kétszer / havonta egyszer, kétszer / ritkábban / csak, ha megfáztam, vagy egyéb betegséggel küszködök)

Erre a kérdésre 297 értékelhető válasz született. 47,81% vallotta azt, hogy naponta - másnaponta fogyaszt mézet. 28,62%, hogy hetente egyszer, kétszer fogyaszt mézet, 12,46%-a, hogy havonta egyszer, kétszer, 7,07%-a, hogy ritkábban, mint hetente egyszer-kétszer és mindössze 4,04%-a, hogy csak akkor eszik mézet, amikor megfázott, vagy egyéb betegséggel küszködik.

Az mindenesetre tisztán látszik, hogy a mézfogyasztók körében nincs definiálva, mi számít rendszeres mézfogyasztásnak, hiszen a havi egy-két alkalmas nem tekintik annak, legalábbis ami a most kapott számokat illeti.

16. Ha nem, miért nem fogyaszt mézet?

(nem szeretem / olyan betegségem van, ami miatt nem ehetek mézet / én nem eszek mézet, de tartok otthon, másokra gondolva / nincs rá pénzem)

Erre csak azok válaszoltak, akik nem ehetnek mézet, ugyanakkor tartanak otthon, másokra gondolva. Ehhez mérten összesen 6 értékelhető válasz született, ami a 307 fős sokaság tekintetében meglehetősen jó aránynak tűnik mézfo-

gyasztás tekintetében. Ez megegyezik egyben az előző előtti kérdésre adott válaszokkal is, tehát az 1,98%-kal.

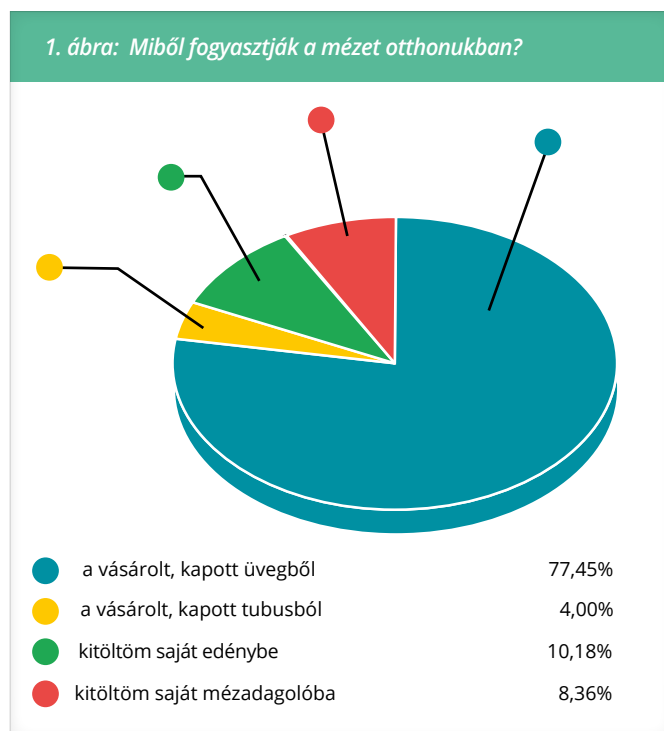
Mindössze 2 olyan embert találtam, aki egyedül él és nem szereti a mézet és kettőt, aki egyedül él és olyan betegsége van, ami miatt nem fogyaszthat. Ez összesen 4 fő. 2 olyan embert is találtam, aki ugyan nincs egyedül, de olyan betegsége van, ami miatt nem ehet mézet. Ez olyan kevés, hogy a statisztikai hibahatárt sem hagyja el, tehát én sem foglalkozom vele a továbbiakban.

A mézfogyasztók aránya a 307 fős sokaságból messze az átlag fölött van, ez is tükrözi a méz különleges helyzetét az élelmiszerek között.

17. Miből fogyasztják a mézet otthonukban?

(a vásárolt, kapott üvegből / a vásárolt, kapott tubusból / kitöltöm saját edénybe / kitöltöm saját mézadagolóba)

Ez a kérdés hasonlít egy kicsit a csoportosító kérdések közül arra, amelyik arra kérdez rá, hogy milyenek tartják a mostani csomagoló anyagokat. Nos, egyszerű válaszok megállapításához itt van az adatsorokat feldolgozó diagram (1. ábra), egyebekre a magyarázatom:

Erre a kérdésre 275 értékelhető válasz érkezett. Hogy jók a göngyölegek, semmi sem bizonyítja jobban, hogy a válaszadók 77,45%-a abból az edényből fogyasztja a vásárolt mézet, amelyben vásárolta. 4,00% az aránya azoknak, akik ugyanezt tubussal teszik (ez megegyezik azok arányával, akik tubusos mézet vásárolnak a mézfogyasztók közül), mindössze 10,18% tölti ki saját edénybe és 8,36% tölti ki saját mézadagolóba.

Majdnem 19% azok aránya, akik saját edényükbe töltik át a mézet. Ehhez a magas arányhoz az is hozzájárul, hogy a nem fogyasztói kiszerelésben vásárolt mézet (vödrös kiszerelés) fogyasztható – tálalható formává kell alakítani.

18. Általában hogyan fogyasztja a mézet?

(magában / magokhoz keverve / kenyérré kenve / teába keverve / kávéba keverve / limonádéba keverve / tejbe keverve, pl. müzlihez / süteménybe, tésztába keverve édesítőként / gyümölcsbe, befőzéskor / szörpökhöz keverve / egyéb)

Összesen 292 értékelhető válasz született erre a kérdésre. Az egyéb kategóriában olyan válaszok is születtek, amelyek valódi hiánypótlásként tüntethetők fel a táblázatomban.

Legtöbben teába keverve fogyasztják a mézet, 77,33%-uk. A kenyérré kenők (43,33%-kal) követik őket. Nem kevesen vannak, akik magában fogyasztják a mézet, ők pontosan 45,00%-kal követik őket. Aztán következnek azok, akik süteményekbe, tésztákba keverik a mézet, mintegy édesítőszerként (39,67%-kal), majd a mézes kávé fogyasztók következnek 31,67%-kal.

Kicsit lemaradva (17,00%-kal) a tejbe, müzlibe keverők következnek, majd a limonádéba keverők jönnek, 16,00%-kal. Utánuk következnek a különféle magokhoz keverők (15,33%-kal), majd lemaradva a befőzéskor gyümölcsbe és a szörpökhöz keverve következnek egyaránt 5,00-5,00%-kal.

Álljon itt az a 13 válasz, ami az egyéb kategóriában értékelhető volt részemre!

- Propolisz + méz elkeverve minden reggel
- Torokfájáskor pálinkába
- Homoktövisből csinálók likórt vele, pálinkával
- A hús pácolásához. A család kedvence a mézes-mustáros tarja.
- Gyümölcsökkel salátának, natúr joghurttal.
- Kozmetikai és gyógyászati célokra
- Főzéshez, pl. ázsiai ételek.
- Kásához, mézes-mustáros csirkéhez
- Szaunázáshoz, illóolajjal keverve
- Virággal vagy pempővel
- Csak gyógyszer
- Trüffel, bonbon
- Gyömbérrel, fokhagymával, citromlével összekeverve készítek egy betegségmegelőző elegyet kis üvegben.

(Folytatjuk)

Erdélyi Tibor

méhészeti szakelőadó

**Méhészeti, szakpolitikai hírek,
mézpiaci helyzet,
méhegészségügy?**
A Méhészet havilapban
választ talál mindenre.

Olvasza be a kódot és fizessen elő kényelmesen! →

Fizessen elő most!

www.magyarmezogazdasag.hu

+36 1 470 0411

elofizetes@magyarmezogazdasag.hu

az ország bármely postáján

Megrendelhető a megrendelőlap
visszaküldésével a Magyar Mezőgazdaság Kft.,
1141 Budapest, Mirtusz u. 2. címre.

Megrendelőlap

Megrendelem a **Méhészeti** című

havilapot .....példányban az alábbi címre:

Megrendelő neve: .....

Megrendelő címe: .....

Számlázási név: .....

Számlázási cím: .....

Időtartam: 1 évre 5 340 Ft

1/2 évre 2 670 Ft

Fizetés módja: csekk

átutalás

.....
aláírás

A Magyar Mezőgazdaság Kft. az adatok gyűjtésekor, feldolgozásakor a 2011. évi CXII. törvény alapján jár el.

Örült méhsűrűség Amerika „kenyeres kosarában”

A méhállományok egymás melletti összezsúfolása, az egy területre koncentrált nagy méhsűrűség sok veszéllyel jár együtt. Gondoljunk csak napjaink COVID19-fertőzésére, mely pillanatok alatt szétterjedt a világon. De a pandémia előtt is tudtuk, hogy például a menekülttáborok és a menedékhelyek a betegségek, a feszültség és a szociális problémák kirobbanásának táptalajai. Túl sok állat találkozása egy kis helyen a betegségek és kártevők átadásához, országos járványhoz és egyéb stresszt kiváltó okokhoz vezet.

Miért kezdtem ezzel az írást? Mert az USA-ban minden februárban a mandulásokba vándoroltatott, kereskedelmi beporzást végző 2,5 millió méhcsalád összezsúfolása minden bizonnyal katalizátora a kártevők és a kórokozók terjedésének. Ha a méhek a helyi veszélyek (örült magas méhsűrűség) mellett még valamilyen rovarirtó szernek is ki vannak téve, immunrendszerük meggyengül.

Méhészek százai, méhcsaládok milliói találkozhatnak minden tavasszal Amerika „kenyeres kosarában”, hogy elősegítsék a növénytermesztők számára a jó termést. Az időjárás és a mézelő méh egészsége két nagyon fontos tényező, amelyek befolyásolják a bolygó legnagyobb beporzási eseményének sikerét. Ahhoz, hogy a méhek munkája magas terményhozamot eredményezzen, a hőmérsékletnek 12,7°C-fok felett kell lennie, és az időjárásnak túlnyomóan naposnak és nem túl szelesnek. A méhek nagy számú jelenléte és megfelelő egészségi állapota kell ahhoz, hogy be tudják repülni a virágzó területet. Azonban a télen elpusztult családok magas száma lehűtheti ezt a beporzási „bulit”.

A legtöbb méhészt január közepén viszi a méhcsaládokat a gyümölcsösbe, hogy készen álljanak a február 9-15. között bekövetkező mandulavirágzásra. Ha a méhészt úgy döntött, hogy nem kezeli varroa ellen a méheket a „szíromhullásig”, és január közepén bevitte őket a gyümölcsösbe olyan atkamennyiséggel, amely magasabb a javasolt 1-2 atka/100 méh aránynál, jó az esély arra, hogy a méhek nyugtalanok lesznek, nemcsak a magas atkaszámtól, hanem a környezettől is. A mandulásban lévő méhek étrendje szirupból, virágpörpótlókból, a mandula virágpöréből és nektárjából áll, amely sajnos tartalmaz rovarölő és gombaölő szereket is - pedig a Mandulatermesztők Egyesületének kézikönyve kiemelt fontossággal ír arról, hogy virágzás alatt a gazdák ne permetezzenek.

Dr. Dennis van Englesdorp méhkutató, a mandulamegporzás idejére összegyűlt méhcsaládok esetében, a magas atkaszám egészséges méhcsaládokra jelentett veszélyeiről számol be. Csak egyetlen magas atkaszámmal rendelkező méhészt kell ahhoz, hogy megfertőzze a szomszédos családokat. Csak egy, a gyümölcsösben 200 méhcsaláddal jelenlevő méhészt kell ahhoz, hogy az atkákat az összes környező kaptárba eljuttassa. Az aktanépesség elburjánzásának megfékezésére azt javasolja, hogy legyen egy „közösségi kezelési nap”.

A legtöbb „megaméhészt” raklapokon szállítja/tartja a méheket, így az atkák megszámlálása az aljdeszkán elhelyezett ragadós lappal nem megfelelő megoldás. Néhányan Apivarral (amitráz)

kezelik a méheket, amikor megérkeznek a mandulásba, mivel ez tűnik a legkíméletesebbnek a méhanyag és a fejlődő fiasítás számára. Sokan kétségbe vonják e módszer hatékonyságát. Néhány méhészt vár a kezeléssel a szíromok lehullásáig. A sok főállású és hobbiméhészt a mandulavirágzás előtt, közben és után alkalmazott kezelési módszerei, gyakorlatai és az ún. egész éves integrált atka elleni védekezései közti eltérések lehetőséget teremtenek az atkák keveredéséhez és a vírusok átadásához az egyes méhcsoportok között. Mivel a méhek társas rovarok, az egészséges, erős méhcsaládok egyedei meg fogják találni a szomszédos, kevésbé aktív kolóniákat, és kihasználják a szabad rablást, amelynek során gyakran atkákat és betegségeket visznek vissza magukkal a kaptárba. De amikor elveszünk méhekkel teli fias kereteket az egyik kaptárból és egy másikhoz tesszük, vagy két gyengébb családot egyesítünk, a betegségek és a kártevők átadása elkerülhetetlen.

A „Tájékozott Méhészeti Társaság” nevű project mintegy 1000 méhcsaládot vizsgált meg a mandulásban 2016 februárjában vett minta alapján. A legtöbb eredmény „közel nullás” volt, azaz atkamentesek voltak a méhek, mégis sokan összeomló családokról számoltak be. Dr. van Englesdorp kijelentette: „Úgy gondoljuk, hogy a magas atkaszámmal rendelkező összeomló családok az egyes méhészeteken belül és azok között is terjesztnek atkát. Ezek az »atkabombák« azokból a családokból származnak, amelyek túl sok atkával (több mint 1 atka/100 méh = 3 atka egy átlagos 1/2 üveges mintában) kezdik meg a nyarat.” Ha elhagyjuk a kezeléseket, vagy csökken a kezelés hatékonysága (akár rezisztencia kialakulása, akár a címkén levő útmutatás be nem tartása miatt), nyár végére a méhcsaládok elérhetik a kritikus atkaszintet. A magas atkaszámtól és a rovarirtó szerektől legyengült immunrendszer, és a kevés természetes gyűjtés súlyosbítja a helyzetet, és a nyár végi „halálspirál”, amellyel olyan sok méhészt szembesül, megkezdődik.

A mandulabeporzást végző főállású méhészeknek tudniuk kellene méhcsaládjaik atkaszámát, amikor a mandulásba mennek, hogy elkerüljék más méhészetek megfertőzését. De a megporzáson kívül, vannak nyáron is olyan területek, ahol viszonylag sok méhcsalád találkozik, mert remek a méhlegelő, ilyen a két Dakota állam. Segíthetnénk csökkenteni az atkák átfertőződését azzal, ha tartunk egy másik „közösségi kezelési napot” nyáron, pl. Észak-Dakotában. Hagyományosan, a májusi és augusztusi kezeléseket az integrált kártevő elleni védekezés legjobb időpontjai ezen a helyen. A méhészek alkalmazhatják a hangya-

Raklapon lévő méhcsaládok Langstroth kaptárban, mandulaültetvényen

savas kezelést, miközben elveszik az utolsó mézes fiókokat, majd a méhek áttelelhetnek a pajtában vagy a napos Kaliforniában. A közösségi kezelések, „támogatottság” esetén, évente háromszor megtartva, mindenképpen segítenék a méhészkedést. A kormányzattól és az atkaölő szereket gyártóktól kellene tőkét szerezni ennek a törekvésnek a támogatására. Nem számít, hogy álló- vagy vándorméhészet, minden méhésznek azon kell dolgoznia, hogy megvédje a méheket, és ezáltal a szomszédok méheit is a kártevőktől és a kórokozóktól. John Miller, főállású méhész szerint: „Tudunk a méhállományt érintő közösségi kezelésekre irányuló törekvésekről. A szanatóriumok és kórházak összefogásának példája a C. difficile baktérium 36%-os csökkentésére a közelmúltban, felkeltette a figyelmem. Mi lenne, ha a közösségi varroakezelés 36%-kal csökkentené a varroa atkák számát augusztus végén? Ideje komolyan megfontolni a kártevő közösségi kezelését.”

Az állóméhészetek gyakrabban tudják ellenőrizni a méhcsaládokat és javítani az atkaszámon, mielőtt bekövetkezne az összeomlás. Akár gyenge, akár erős vegyszereket használunk, ha követjük a címkén található útmutatást a kezelése során, akkor a családokban alacsony, még elfogadható lesz az atka mennyisége. A számukat ellenőrizni kell a kezelés előtt és után is, hogy megbizonyosodjunk a módszer hatékonyságáról. A korai felismerés és beavatkozás, majd a rutinszerű megfigyelés/tesztelés a kezelés megismétlésével, ha szükséges, garantálja az egészséges méhcsaládokat.

A saját udvarukon méhészkedő „hobbisták” is részesülhetnek a közösségi kezelés napjának előnyeiből. Ha a vándorméhészek megjelennek a kevesebb családokat tartó méhészek „küszöbén”, a varroa atkára gyakorolt nyomás nő. Sok kevés családdal rendelkező méhész hamis illúziókba ringatja magát a védekezésről mindaddig, amíg a varroafertőzés meg nem jelenik, és így elveszíthetik a családokat egy észrevétlen vírusfertőzés miatt. Egy következetes kezelési és ellenőrzési terv a legjobb módszer. A helyi „kezelési nap” kezdődhetne a helyi egyesületeknél, ahol a méhészek az ott megtanultakat - hazatérve a saját méhészetükbe - alkalmazhatják. A családok kezelése, majd az atka mennyiségének újraellenőrzése 2-3 héten belül megfelelő szinten tarthatja az atkák számát az áttelelés érdekében.

A mézelő méh tartásának szempontjai a megaméhészetekben és a néhány családos hobbis méhészetekben meglepően hason-

lók: melyik az a „bevált” kezelés, ami csökkenti az atkák számát, megöli a varroa atkát a fedett fiasításos sejtekben, és megtisztítja a méhcsaládot a vírusoktól, a beteg méhektől? Melyik kezeléssel tud az elfoglalt méhész időt, pénzt és energiát megtakarítani? Hogyan tudjuk tavasszal fejleszteni a méhcsaládokat, hogyan tudjuk a szaporítást egészséges, fejlődőképes méhekkel ellátni? Mely kezelések a legjobbak a rajzás megelőzésére? Mindenki a mézelő méhek egészségére összpontosít: a méhészek, a kutatók, a környezetvédők és a döntéshozók. Az amerikaiak továbbra is el szeretnék érni azt a sokféle változatos ételt, amit a méhészek és a gazdálkodók teremtenek elő közös munkájukkal. Hogyan hasznosíthatjuk annak a több mint két millió méhcsaládnak a találkozását először Kaliforniában, majd egy pár hónappal később Észak-Dakotában a közös kártevő elleni kezelésre?

Gordy Wardell méhvédő aktivista jól összefoglalta egy írásában a lényegét: „... meg kell emelnünk a kalapunkat az amerikai méhészek előtt, akiknek sikerült méhcsaládokat szolgáltatni a világ legnagyobb kereskedelmi beporzásához. Kétmillió kolónia egy helyen (Kaliforniában), egy időben. A beporzás nem olyan, amit külső erőforrások felhasználásával meg tudnánk oldani, nem hagyatkozhatunk más országokra, hogy ezt megtegyék helyettünk. Határaink le vannak zárva az élőméhimport számára. Minden egyes méhet ez a nagyszerű ország garantál. Ez igazán elképesztő, ha a vállalkozás méretét vesszük figyelembe.”

Áldozatkészség, szorgalom, kitartás, elszántság és kemény munka: ez csupán néhány mindazon erényekből, amelyekkel a méhészeknek rendelkezniük kell ahhoz, hogy garantálják a bőséges terményt és a különféle ételeket számunkra. Egy támogatott vagy ingyenes közösségi kezelési nap a méhészek számára – ez a legkevesebb, amit tehetünk viszonzásként az amerikaiaknak biztosított ételek iránti odaadásuk és buzgalmuk tiszteletére.

Az ABJ cikkét Hajtós Helén fordította

Piacozó és vásároló méhészek, figyelem!

EREDETI OLASZ
MÉZADAGOLÓ

**Megrendelhető a
(+36)-(70)-683-0101
telefonszámon.**

Az ár a postai szállítási
költségét nem tartalmazza!

A mézfogyasztók, mézvásárlók közt is egyre
közkedveltebb „**mézpumpa**”
kedvezményes áron beszerezhető,
amíg a készlet tart!

**Mézpumpa + fém, méhsejtmintás tető
a pumpafurattal + pumpatoldalék: 400 Ft/db.
20 darab vásárlása esetén 10% engedmény!
50 darab vásárlása felett további kedvezmény!**

**Előre a korszerűbb,
praktikus mézadagolásért!
Segítsük, hogy fogyassza a fogyasztó!**

Adótanácsadó

E rovatunk lehetőséget biztosít méhésztársainknak, hogy adózással kapcsolatos kérdéseikre választ kapjanak. Kérdéseiket várja a Szerkesztőség!

• *Melyek a számlakibocsátók számlaadat-szolgáltatásának 2021. január 4-től hatályos szabályai?*

Az áfa-alanyok számlaadat-szolgáltatási kötelezettség alá eső számláinak, számlával egy tekintet alá eső okiratainak köre 2021. január 4-től kibővül. Szaklapunk előző számában írtam az adatszolgáltatásra kötelezett adóalanyokról és az adatszolgáltatási kötelezettség alá eső ügyletekről. Nézzük a folytatást!

1. Nem adóalany természetes személy vevő adatai

Az áfa-tv. rendelkezései alapján a vevő neve és címe mindig kötelező adatát képezi a számlának akkor is, ha a vevő nem adóalany természetes személy. Ettől eltérően az adatszolgáltatásban nem szerepeltethető a vevő neve és címe, ha az nem adóalany természetes személy.

1.2. Vevői adószám

A számlán az áfa-tv. 169. § d) pontja alapján kötelező vevői adószámot vagy annak első 8 számjegyét szerepeltetni, azt a számlaadat-szolgáltatásnak is tartalmaznia kell.

1.3. Az ügylet adatai

A számláról szolgáltatandó adatok köre 2021. január 4-től alapvetően a számla kötelező adattartalmát öleli fel. Emellett meghatározott esetekben kiterjed egyéb olyan adatokra is, amelyek a számlázott ügyletre vonatkoznak, de nem részei a számla áfatörvényben meghatározott kötelező adattartalmának.

2. Az adatszolgáltatás módja, határideje

Az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének módja, határideje 2021. január 4-től nem változik.

Ennek megfelelően a nyomdai úton előállított nyomtatvány használatával kibocsátott számla esetén

- ha a számlában áthárított adó összege eléri vagy meghaladja 500 000 forintot, akkor az adatszolgáltatás a számla kibocsátását követő naptári napon belül,
- ha a számlában nincs áthárított adó vagy a számlában áthárított adó kevesebb, mint 500 000 forint, akkor a számla kibocsátását követő négy naptári napon belül kell az adatokat az Online Számla rendszerben rögzíteni.

A számlázó programnak továbbra is – a gép-gép interfész használatához szükséges azonosító adatok megküldése mellett – a számla kiállításakor azonnal, emberi beavatkozás nélkül, XML-formátumban, a NAV közleményében meghatározott módon és adatszerkezetben, elektronikus úton kell továbbítani az adatokat az Online Számla rendszerbe. Az adatszolgáltatás akkor minősül teljesítettnek, ha az adatszolgáltatás az Online Számla rendszerbe beérkezett és a sikeres feldolgozást a rendszer visszaigazolta.

3. A kötelezettség elmulasztásának következményei

A NAV honlapján 2020. december 16-án megjelent közleményben foglaltak szerint a NAV a 2021. január 04. és március 31. közötti időszakra vonatkozóan – meghatározott feltételek mellett – nem szab ki mulasztási bírságot akkor, ha az áfaalanyok nem, vagy nem megfelelően szolgáltatnak adatot azokról a számláikról, amelyek 2021. január 4-től újonnan kerülnek be az adatszolgáltatással érintett számlák körébe.

• *Kikre vonatkozik a helyi iparűzési adó csökkentése?*

Az 1 százalékos adómérték azon kis- és középvállal-

kozásokra vonatkozik, amelyeknek a 2021. évben végződő adóévben alkalmazandó önkormányzati rendeletben megállapítottak szerint az adót több, mint 1 százalék adómértékkel számolva kellene fizetni. Az adómérték-csökkentés következtében az érintett vállalkozásoknak a 2021. évben, az adott előlegfizetési időpontban esedékes – a bevallott és a 2021. évben az önkormányzati adórendelet szerinti adómértékkel bevallandó – adóelőleg 50 százalékát kell megfizetniük az egyes esedékességi időpontokban. Ez a 2021. március 15-én esedékes előlegre is vonatkozik. A meg nem fizetendő előlegrészt összegével az adóhatóság a vállalkozó iparűzési adóelőleg kötelezettsége összegét hivatalból, határozathozatal nélkül csökkenti. A kis- és középvállalkozási besorolást a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény alapján kell meghatározni, azzal az eltéréssel, hogy közülük csak azon vállalkozások élhetnek e kedvezménnyel, amelyeknek az árbevétele – a Kkv. törvényben előírt 50 millió eurónak megfelelő forinttal szemben (ami 360 forintos árfolyammal számolva 18 milliárd forint) – legfeljebb 4 milliárd forint.

A besoroláshoz

a) a beszámoló készítésre kötelezett vállalkozó a 2021. évben kezdődő adóév első napján rendelkezésre álló utolsó, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szerint készített és elfogadott beszámolóban (amely jellemzően a 2019. üzleti évi beszámoló lehet) szereplő, elfogadott beszámoló hiányában a becsült mérlegfőösszeget, árbevétel- és létszámadatokat köteles figyelembe venni;

b) a beszámoló készítésre nem kötelezett vállalkozónak (ide tartoznak az egyéni vállalkozók) a 2020. évben végződő adóév árbevétel- és létszámadatait, a 2021. évben tevékenységét kezdő vállalkozó esetén a becsült árbevétel- és létszámadatokat kell figyelembe vennie.

A csökkentett adómérték alkalmazásának további feltétele, hogy a vállalkozó 2021. február 25-éig a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóság számára

a) nyilatkozzon arról, hogy

– mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősül, és

– a 640-es R. szerinti támogatástartalomnak megfelelő összeget jogosult igénybe venni átmeneti támogatásként, továbbá

– 2019. december 31-én nem minősült az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. kormányrendelet (Atr.) 6. § (4a)–(4b) bekezdése szerinti nehéz helyzetű vállalkozásnak, valamint

b) bejelentse a telephelyének címét, kivéve, ha azt az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 1. melléklet 29. pont 1. alpontja szerint már megtette.

A nyilatkozat kizárólag az állami adó- és vámhatóságon keresztül, elektronikus úton, az állami adó- és vámhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon nyújtható be.

Krenovszkyné Lovász Andrea
reg. okl. adószakértő

VAKCINAINFÓ

Regisztráljon a koronavírus elleni oltásra:

vakcinainfo.gov.hu

Az oltás önkéntes és ingyenes. Amennyiben szeretné beoltatni magát, regisztráljon most, és értesüljön elsőként a vakcinával kapcsolatos információkról és teendőkről!

MINDEN ÉLET SZÁMÍT

Jancsi manó és az illatos ibolya

Jancsi manó az erdő szélén sétált és a csodálatos tavaszi napfényben jókedvűen dudorászott. A fákon a madarak egymás szavába vágva énekeltek, mindegyik igyekezett hangosabb lenni a másikkal. Jancsi, ahogy elhaladt alattuk, szépen sorban köszöntötte őket.

- Jó napot kívánok, Cinege bácsi!

- Szia Jancsi! – köszönt vissza Cinege bácsi, de aztán azonnal folytatta a perlekedést Cinke kuzinnal, hogy kinek a birtokára esik a mogoróbokor.

- Szép napot, Rigó apó! – köszöntötte a legszebb kékesen csillogó fekete kabátját magára öltő feketerigót a kis manó.

- Neked is, neked is, kedveském! – trillázott a rigó, és már fújta is tovább, hogy bizony a kőkénytől a rekettyésig csak neki áll jogában gilisztákat kutatni.

Jancsi épp csak megcsóválta a fejét és bandukolt tovább. Pontosan tudta, hogy ezek a határviták a madarak között hozzátartoznak a tavaszhoz, és a nyár beköszöntével véget is érnek.

Ahogy sétált, egyszerre az orrát csuda édes, kellemes illat csapta meg.

- Vajon minek van ilyen finom illata? – állt meg a kis manó. Az orrocskáját a levegőbe tartva elindult, hogy megkeresse, honnan jön a szag.

Az erdő szélső fái alatt, a cserjék tövében kicsi lila és fehér virágok nyíltak. Szirmaik közül áradt a finom illat. Jancsi indult, hogy közelebb menjen, ekkor egy felderítő méhecske röppent be a bokrok alá.

- Ó, szia Jancsi! – köszöntötte a kis manót, mikor észrevette. – Nem tudtam, hogy erre jársz!

- Szia! – köszönt a manócska. – Én csak megéreztem ezt a finom virágillatot és jöttem megnézni, hogy honnan származik.

Akkor bemutatom őket – mosolygott Melcsi, a felderítő. – Ők az ibolyák.

- Üdvözöllek titeket! – lépett közelebb a manó. – Nagyon finom illatok van ám!

- Az nekünk szóló üzenet – nevetett a méhecske, miközben gyorsan röpködve ellenőrizte a virágokat, megszemlélte, melyikben mennyi nektár van.

- Nektek szóló üzenet? – álmélkodott Jancsi.

- Igen, de ne haragudj, most gyorsan vissza kell mennem a kaptárhoz, hogy jelentsek Lili királynőnek!

- Menj csak! Majd mi elmagyarázzuk neki – intett búcsút az egyik ibolya. Melcsi épp csak egy gyors kört írt le a cserjésben, és már el is röppent.

- Ti üzenetet küldtetek a méhecskének? – fordult a virágokhoz a kis manó.

- Igen, finom illatokból álló üzenetet – bólintott az ibolya.

- De miért? – kérdezte az elképedt Jancsi.

- Azért, hogy jöjjenek el hozzánk! – mondta egy másik.

- Te sem találtál volna ide, ha nem az illatot követed! – jegyezte meg egy fehér ibolya.

- Ez igaz – bólintott a manócska. – Nagyon elbűjva éldegéltek ti itt.

- Régebben kint éltünk, a rét szélén – sóhajtott az ibolya, - de azóta nagyon megnöttek a fák és a bokrok. Így aztán nehéz minket észrevenni.

- Meg aztán nagyon aprók is vagytok – tűnődött Jancsi.

- Ó, arra szükség van! – mondta egy ibolya, és a többiek bólogattak. – Mi akkor virítunk, mikor kora tavasszal még a Tél rakoncátlan szélgyerekei nyargalásznak a vidéken. Ha nagyobbak lennénk, nagyon megtépnának, meg a hideg kezükkel folyton megfagyasztanának minket. Így viszont békében elüldögélünk itt, és élvezzük a melengető napot.

- Csak a méhecskének kell üzenünk, hogy itt vagyunk –

szólt közbe egy másik kékes ibolya. - Ezért küldünk nekik finom illatú jelet. Aztán eljönnek, és azért, hogy elviszik az üzeneteinket, mi megsimogatjuk a buksijukat.

Jancsi elgondolkodva álldogált a virágok között, mikor meghallotta, hogy jönnek a méhecskék.

- Sziasztok! – integetett barátainak nevetve a kis manó.

- Szia Jancsi! – köszöntötte Pircsike, és egy kis időre megállt a manócska mellett. – Melcsi mondta, hogy te is itt vagy.

- Igen, nem csak hozzátok ért el az üzenet! – nevetett Jancsi.

- Nemcsak az ibolyák üzennek ám az illatukkal – mondta a méhecske. – Mikor megkapjuk valamelyik virág üzenetét, akkor az egyik felderítőnket elküldjük, hogy nézzen körül. Mikor visszaér, a királynő eldönti, hogy mikor menjünk el meglátogatni a virágokat, és hányan menjünk.

- Nahát! Ezt nem is tudtam! – csapta össze a kezét a manó.

- De most már mennem kell dolgozni – intett búcsút Pircsike, és röppent, hogy tegye a dolgát.

Jancsi otthon elmesélte Pipitérnek is, hogyan ismerkedett meg az ibolyákkal.

- Mi is ismerjük őket – bólintott a kistündér. – Tudod, az ibolyák nemcsak szépek és illatosak, hanem gyógynövények is, és ehetőek, szokták őket sütemények, torták díszítésére is használni.

- Tényleg? – ámuldozott Jancsi. – Pedig olyan kicsik, és jelentéktelennek tűnnek.

- Néha a legkisebbek a legfontosabbak – mosolygott Pipitér.

- Pontosan, mint a méhecské! – derült fel a manócska arca.

- Ha ők nem vinnék a virágok üzeneteit, akkor sokkal szomorúbb lenne a világ!

Balla Aranka

Ózongenerátor

Hatékony védekezés ózonkezeléssel a méhészeti kártevők és kórokozók ellen!

Megvédi a kiépített lépeket a viaszoly kártételétől.

Elpusztítja a kereteken, kaptár felületein, eszközökön, ruházaton megtelepedő kórokozókat.

Rendszeres használatával csökkentheti a szükséges védekezések költségeit, és a méheket veszélyeztető betegségek kockázatát.

Méhészeti felhasználása mellett humán célú alkalmazása is rendkívül eredményes pl. penésztisztítás, lakás, iroda, gazdasági épületek fertőtlenítés, klímatisztítás, szagtalanítási igények esetén.

INGYENES SZÁLLÍTÁSSAL!

AJÁNDÉK PROGRAMOZHATÓ DIGITÁLIS HETI IDŐKAPCSOLÓVAL!

VERNALIS M15

119 900 Ft

→ 15 000 mg/óra ózontermelés

VERNALIS M30

179 900 Ft

→ 30 000 mg/óra ózontermelés

→ A készülék teljesítménye szükség esetén felére csökkenthető

- A Vernalis és az Ozonotech méhészeti tapasztalatokon alapuló közös fejlesztése.
- Minőségi, tartós ózonlapokkal.
- 3 év garancia. Gyors, megbízható, szakértő szervizhálózat.
- Egyedi, tetszetős méhészeti formaterv.
- Manuális, vagy programozható indítási lehetőség, hogy ne kelljen a napi kezeléseket indítását éjszaka tartani.
- Üzemóra számláló, 5 méter hálózati kábel.

HIVE ALIVE

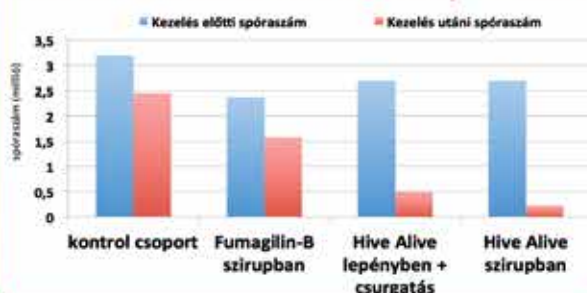
A MÉHCSALÁD EGÉSZSÉGÉÉRT...
TERMÉSZETESEN

100 ml	5 800 Ft	(580 Ft/család)
500 ml	19 900 Ft	(398 Ft/család)
2 liter	52 900 Ft	(265 Ft/család)

- Az őszi etetés és a tavaszi serkentés után a családok 89%-kal erősebbek lettek a kontroll családokhoz képest.
- Hive Alive-os kezelés hatására a nozéma spórák száma 82-92%-kal csökkent a kaptárakban.
- A Fumagilin betiltása után komoly igény mutatkozik olyan készítményre amely hosszú távon is megoldást jelenthet a nozéma fertőzőtség csökkentésére a méheknek.

Hive Alive kezelés hatása a nozéma spóraszámra

NOZEVIT

A NOZÉMAVAL NE LEGYEN GONDJA!

Kiváló hatékonyságú cseresav tartalmú készítmény. Nagymértékben csökkenti a nozéma spórák számát.

50 ml	2 800 Ft	(112 Ft/család)
250 ml	12 000 Ft	(96 Ft/család)
500 ml	21 600 Ft	(86 Ft/család)
1000 ml	37 900 Ft	(76 Ft/család)

MÉHÉSZETI KISESZKÖZÖK

10% KEDVEZMÉNY
MINDEN KISESZKÖZRE ÁPRILIS HÓNAPBAN!
Teljes kínálatunkat tekintse meg honlapunkon!

www.vernalis.hu

Vernalis

Vernalis Bt.
Cím: H 7694 Hosszúhetény, Kiszező u. 2/c

Telefon: +36 72 590 001
Mobil: +36 30 9733 934

E-mail: vernalis@vernalis.hu
Honlap: www.vernalis.hu

A HOLNAP TEGNAPJA		KÖZÉPEN EMELI	VIZEK PARTJAIN NÓ	FÖLDES LASZLO BECENEVE	KÉRDŐ- SZÓCSKA	IGEKÉPZŐ ISMÉTLŐ- DÉS KIFE- JEZÉSÉRE	OSLO KÖZÉPEI	HEGYI KÉRŐDŐ		EZT A GYL- MÖLCSÖT MUTATNI IS LEHET
MEG- FEJTÉS, 1.										L
JUTTAT NYÚJT	EGYEN- SÉG MEG- FEJTÉS, 3.		DEJ ÉTKEZÉS KONTRA FOKOZÁSA		VAN, BESOKALL MEG- FEJTÉS, 2.		RETORIKA RÖVIDEN ARAB NŐI NEV			
DÜZZOGVA NEHEZTEL A HÉBER 'A' BETŰ						EZÜST VEGYJELE PÉNZZE TESZ		NORVÉG AUTÓJEL VISSZAÉRI		
					ISTVAN SCI-FI ÍRÓ KICSINYÍTÓ KEPZŐ		9			
GALYA- TETŐ!		KIPLING FARKAS- VEZÉRE SZÉLFÉL			6		FESZÍTŐ SZERSZÁM ELY MÓDON KÖLTÖEN			
OLVASNI KEZDI! KÖNYV- VIZSGALAT			BALATONI UDULÓ- HELY AMERIKAI ÜRHNATAL					KÖR KÖZÉPEI CÉCÓ, EGYENEMŰI		4

HÁZI FELADAT, RÖVIDEN	FELLŐ!	MEG- FEJTÉS, 4. ÉVEKET ELTÖLT	M	GERMÁ- NIUM VEGYJELE	NYOM- BAN, RÖGTÖN		ÓTÓD- RESZ! IZMOSOD- NI KEZDI!	CSIKÓ APJA		
NAGYOBB RÉSzt	2				NEM SPORT- SZERŰ NÉVMÁS, RÖVIDEN			BANK KÜLÖNVALÓ RESZLEGE, EVŐ- ESZKÖZ		
REND- SZERTANI ELŐD	HISTÓRIA MEG- FEJTÉS, 5.					LEÍRT GONDO- LATSÓR ÉLETTET AD	1			ÉV ELEJE! ROJT KÖZÉPEI
	A GYOMOR ERZETE BŐR, KÉN VEGYJELE			DERI FELTALÁLÓ, MÉRNÖK V. IZBEN, SMÉTILTEN			CUKOR- MAZAS SÜTEMÉNY CEGFORMA, RÖVIDEN			
KUTYAHÁZ			8	AGRÁR- ÜZEM, RÖV. ... PÓC, HALFAJ		NÉMET TEVEADÓ REGI ÍRÓ- ESZKÖZ		VADAT LETÉRIT BECÉZETT ETELKA		
NÉMÁN LESŐ!		LEHEL NEV VALTOZATA FAFŰVŐS HANGSZER			ISMÉLT TILTÁS	Z		E		LENMAGI ABLAK- TÁBLA
A SEBES- SÉG JELE	ÁRASZTÁS AZONOS RÓMAI SZÁMOK				ÉNEKLŐ SZÓCSKA MEG- FEJTÉS, 6.		REGI SÜLY- MÉRTEK FÜZET		3	ZÓTY, RÖVIDEN LATIN-AM-É NAPSZÁMOS (PEON)
HAMBURG FOLYÓJA				ÍRÓK KLUBJA BRAZIL KOKOTÓZÁ- ROS, (NATAL)		NÉMET NEVELŐ GYOM- NÖVÉNY		FÉRFI, BIZ NYAKBA- VALÓ		
SZOKNYA HÁRANG- SZABÁSA					FÉL YARD! ÜZLET- KÖZPONT		RIBO- NIKLEIN- SAV, RÖV. VAGYIS			EUROPÁI GYART- MANYKÖD PASCAL, RÖVIDEN
A MÁSÓ- DIK ISMERET- LEN	... SZÓFIA TEMPÓ, SEBESSÉG				KÖVER HAS RANGOS ELŐTAG			TISZTAN, RENDEN TART TÁRGYRAG	10	A HOSSZÚ- SÁG JELE
UDUL, EGYENEMŰI KÁRTYA- JÁTEK		HELYESEL	U		M					

		ATTÓL, LEJEBB SZIRTES SZINESZNO							ÉTELT FEL- SZOLGÁL	
MEG- TAGAD, ELUTASÍT RESZKET			7	A ZALA PARTJAI ... ONO, J. LENNON ÖZVEGYE		FÉLIG OSZTI RAGASZ- TÓANYAG		DEHOGY! ... THUR- MAN, AMERIKAI SZINESZNO		
A TÖBBES SZÁM JELE	ROBERT DE SZINÉSZ KÖDMÓN- BEN VAN!		5	AMERIKAI EGYETEM DOLGOZAT ÉS CEDULA JELZŐJE		AZ ÓKOR VEGE!	A			
		ELŐTAG, KÖRNYE- ZET RÓMAI 500				... SUMAC, ÉNEKES- NŐ V. ÁGYELŐ!				
NOTRE- FRANCIA DÓM	F									

Április 30-a a Méhek Napja Magyarországon. A mézelő méh jelentős szerepet játszik mind a szabad természetben, mind pedig a mezőgazdaságban. A kultúrnövények beporzásával hozzájárul a termés mennyiségének növekedéséhez. A méhek legalább negyven kultúrnövény-faj beporzását végzik, és a többi rovarral ellentétben nemcsak a növények nektárját, hanem a virágpórárt is gyűjtik. Magyarországon körülbelül 16 félé mézet lehet termelni. A legismertebbek és a legkeresettebbek az akác- és virágméz, viszont háttérbe szorulnak a hárs-, a repec-, a napraforgó-, a selyenkörö- és az aranyvesszőmézek.

Rejtvényünkben a számozott négyzetek betűiből neves méhészeti szakirónk neve állítható össze, a fősorokban méhekről alkotott jellemzését rejtettük el. Kérjük, a megfejtéseket küldje be címünkre 2021. május 15-ig!

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

Méhészet, 1591 Budapest, Pf.: 294.
A helyes megfejtést beküldők között 5 db feléves Kertbarát Magazin előfizetést sorsolunk ki.

MINDEN, AMIT A MÉHÉSZEKNEK ADHATUNK

ALPHA VET

MÉHÉSZETBŐL JELES

www.ameheszet.hu

MÉHPATIKA FORTE NAF OLDAT

Természetes anyagokat tartalmazó gyógyhatású készítmény.

Varroa destructor atkaszám jelentős csökkentésére.

Költésmeszesedés (ascosphaeriosis) megelőzésére.

NONOSZ

Természetes anyagokat tartalmazó gyógyhatású készítmény.

Hatékony megoldás **Nosema ceranae** és **Nosema apis** fertőzés megelőzésére.

Nyúlós költésrothadás megelőzésére, **Varroa atkafertőzés** ritkítására.

APIS PLUS

Növeli a méhek tisztálkodási ösztönét. **Természetesen véd a peszticidek mérgező hatásaival szemben. Növeli a méz mennyiségét. Megnöveli a méhek áttelelési arányát. Teljesen természetes.**

Kizárólagos forgalmazó: AlphaVet

TÁMOGATOTT
TERMÉKEK

VarroMed

5 mg/ml + 44 mg/ml
mézelő méhek részére
555 ml.

- az oxálsav-dihidrát és hangyasav hatékony kombinációja
- használható egész évben
- használható fiasítás mentes téli időszakban
- használható tavasszal és nyáron fiasítás jelenléte mellett is
- organikus méhészetekben engedélyezett
- használata kényelmes és egyszerű

A VarroMed hatékonyságát terepvizsgálatokban tanulmányozták különböző klímával, kontinentális és mediterrán éghajlattal rendelkező európai országokban.

Minden helyszínen 20 tesztcsoportot hasonlítottak össze 12 kontrollcsoporttal, amelyeket flumetrinnel (a paraziták ellen ható másik gyógyszer) kezeltek. A csoportokat télen (fiasítás nélkül), tavasszal és ősszel (fiasítás jelenlétében) kezelték, és azok különböző méretű (5 000-30 000 méh) és eltérő fertőzöttségi szintű kolóniákat foglaltak magukba. A Varroa atka és mézelő méh mortalitást négy héten át hetente kétszer ellenőrizték a kezelés alatt és a kezelés után egy hétig. A VarroMed átlagos hatékonysága az atkák elpusztításában (amelyet a kaptár alján talált, elpusztult atkák számával mértek) télen 88%, tavasszal 92%, őszi kezeléseknél pedig 85% volt.

VÁRAKOZÁSI IDŐ

0
NAP!

Varroa elleni védekezést szolgáló integrált program részeként hatékonyan alkalmazható támogatott gyógyszer! Élelmezés-egészségügyi várakozási idő 0 nap!

Forgalmazza: Alpha-Vet Állatgyógyászati Kft. 8000 Székesfehérvár, Homokosor 7.
Rendelésfelvétel: hétfőtől péntekig 08-17 óráig
Tel.: +36-22/534-500 | e-mail: vevoszolgalat@alpha-vet.hu
www.allatgyogyszer.hu | www.alphafeed.hu | www.ameheszet.hu

ALPHA FEED
A TAKARMÁNYOZÁS SZAKÉRTŐJE

HIRDETÉSSZERVEZŐ: Kiss Jánosné, mobil: (+36)-(30)-345-7601, e-mail: titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu. Apróhirdetéseit kizárólag írásban várjuk (levelezőlapon, levélben, e-mailben). Postacím: 1141 Budapest, Mirtusz u. 2. A borítékra írják rá: Méhészet szerkesztősége. Beérkezési határidő: a tárgyhót megelőző hónap 5-e. A hirdetés ellenértékét az általunk küldött számla alapján, vagy csekken kell befizetni (390 Ft + áfa/szó, 1 mm hasáb: 390 Ft). Hirdetést telefonon nem fogadunk.

HIRDETÉSFELVÉTEL:

Kiss Jánosné, mobil: (+36)-(30)-345-7601,
e-mail: titkarsag@kerteszetesszoleszet.hu

EPERJESINÉ**Mézfelvásárló vállalkozás
TÓALMÁS**

Mézfelvásárlás az ország egész területén, azonnali fizetéssel, göngyölegcserével, szállítással,

aktuális napi árakon,
**MÉHÉSZBARÁT
STÍLUSBAN.**

Minden mennyiségű és fajtájú, de csak természetes méz érdekel. Nyitva: állandóan.

Tel./fax: (06)-(29)-426-691

Mobil: (+36)-(30)-940-5548,
(+36)-(30)-932-0422

Telephely és levélcím:

Eperjesi Sándorné,
2252 Tóalmás, Liget u. 28.
(Pest megye)

**Bio- és konvencionális
MÉZFELVÁSÁRLÁSA**

az ország egész területén, azonnali fizetéssel, cseregöngyöleggel

Forgó Gábor 6768 Baks, Fő út 54.
Tel./Fax: (+36)-(30)-456-6547

www.forgomez.hu

**BACSÁK MÉHÉSZBOLT,
GYŐR**

Műlépkészítés, öreglép-feldolgozás, méhészeti felszerelések nagy választékban

POLIOEL 4 kapható

Győr, József A. u. 79.

Tel.: (+36)-(96)-434-685

Szigethalom, Mű út 214.

Tel.: (+36)-(20)-917-5336

www.bacsakmeheszboltgyor.hu

E-mail:

bacsakkaroly@freemail.hu

Mézfelvásárlás**a Dunántúli egész területén**

azonnali fizetéssel, cseregöngyöleggel. **Németh Antal,**

Bő, Hunyadi u. 6.

Telefon: (+36)-(30)-650-0161

**RAKODÓKAPTÁRAK
KÉSZÍTÉSE**

Zalaszentgróton.

(+36)-(83)-362-472,

(+36)-(83)-360-912

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Elsősorban Borsod, Szabolcs, Hajdú megyék területén.

Cseregöngyöleggel, azonnali átutalással!

SOLTÉSZ LÁSZLÓ

Abaújszántó, Szemán I. 37.

TELEFON:

(+36)-(20)-427-0622

MÉZFELVÁSÁRLÁS

az ország déli részén.

Azonnali fizetéssel és cseregöngyöleg biztosításával.

**Hunyadi Lajos
méhész-mézfelvásárló,
6120 Kiskunmajsa,
Kert utca 9.**

Mobil: (+36)-(30)-963-46-02

**KERETLÉC
A GYÁRTÓTÓL!
MEGNÖVELT RAKTÁR-
KÉSZLETTEL VÁRJUK
RÉGI ÉS ÚJ
VÁSÁRLÓINKAT!**

36 mm-es válszélességgel gyártunk hárs anyagból a következő méretekben és árban:

NB keretléc 174 Ft,

Hunor 152 Ft,

1/2 NB 139 Ft.

Postázást vállalunk.

Kohut Bútor Kft.,

Szarvas

Telefon:

(+36)-(30)-345-4956

MÉHANYA BÖLCSŐ

Államilag ellenőrzött telephelyemről érett méhanyabölcső folyamatosan kapható, petéző méhanya rendelhető.

**Hunyadi Ádám, Kiskunmajsa,
(+36)-(30)-412-9096**

MÉHANYA

Pázzott, petéző méhanyák és érett anyabölcsők kaphatók, rendelhetők.

Postázást vállalok.

Schrek Ottó, Zichyújfalu,

Tel.: (+36)-(30)-583-3001

www.draszer.hu Méhészeti eszközgyártó - Tamási
Kedvező árak * házhozszállítás * Raklapos szállítást is vállalunk

Huzalpálcás anyarács, taposó rács, műanyag virágporszedő rács, kaptártető, élvédő, védősín, kerettávtartó, keretemelő, kijárószűkítő- és kijárózáró, szöktető, kaptárösszekötő heveder.
Petézető tokokat is gyártunk.
Minden termékünk egyedi méretben is rendelhető!

Dravecz-Draszer Kft. 7090 Tamási, Dobó I. u. 9.
Tel: +36 74/473 976 Mobil: +36 30/63 63 153
e-mail: info@draszer.hu

Lézervágnak, lézergravírozás! (fára, üvegre, textilre)
Egyedi **PÓLÓNYOMTATÁS,**
CÍMKE NYOMTATÁS mézesüvegre
www.draszerdekor.hu
<https://www.facebook.com/lezervagastamasi>

Üvegek, fémtetők nagy választékban!

Üvegek: 30 ml-től 4250 ml-ig
(propoliszos, hexagonál, orció, OMMÉ termelői)
Fémtetők: 17 féle mintás, illetve egyszínű kivitelben
(38-43-48-53-58-63-66
-70-82-89-100-as méretben)

O-COLOR Kft.
2750 Nagykőrös, Gárdonyi u. 2.
Nyitva tartás: Hétfő-péntek 7-15 óráig
(előre egyeztetés esetén más időpontban is)

Mobil: (+36)-(20)-935-5107, (+36)-(20)-520-6991
E-mail: festekbolt2@gmail.com | www.atikrizs.5mp.eu

MÉZ CSOMAGOLÁSÁRA ALKALMAS TERMÉKEK
POLIETILÉN ÉS PET ANYAGOKBÓL TERVÉZÉS ÉS GYÁRTÁS CSOMAGKÜLDÉS ÉS SZÁLLÍTÁS

NEKTÁRPLAST KFT.
WWW.NEKTARPLAST.COM +36 22 353 221

LEGA LYSON
BALTA ÉS BALTA KFT. • 2114 Valkó, Ady E. u. 9.

**Továbbra is forgalmazzuk
a Lega, Giordan és a Lyson cégek termékeit.**

Szolgáltatásaink: hidegen hengerelt műlépkészítés, sonkolyfőzés, saját viaszból is
Filozófiánk: a kaptárvastól a mézicsomagolásig!
Viszonteladókát nagyker áron kiszolgálunk.

Tel: (+36)-(30)-201-2399 • baltakft@baltakft.hu • www.baltakft.hu
Nyitva: H-P: 8.00-17.00 • Sz: 8.00-12.00
Valkó, Dányi út 12/A.

**48 CSALÁDOS
RAKODÓ RENDSZERŰ,**

Csepel vázra épített,
műszaki vizsgálóval
rendelkező, üzemképes,
jó állapotban lévő önjáró méhes
autó méhek nélkül teljes felsze-
reléssel eladó.

Telefon:
(+36)-(20)-924-6842

**NB MÉHCSALÁDOK
kaptár nélkül eladók:**
Telefon: (+36)-(70)-703-6288

**30 MÉHCSALÁD
NB KERETEN ELADÓ
JÁSZBERÉNY**

Telefon:
(+36)-(20)-480-9972

**72 családos tolnai konténer
méhekkel együtt eladó.**

Ár: 5 millió Ft.

Telefon: (+36)-(70)-287-2083

**15 NB méhcsalád kereten
eladó. (Pest megye).**

Érd.: (+36)-(30)- 587-1114

Dadant-Blatt méhcsaládok
eladók, kereten vagy kaptárral.
Csongrád megye.
Tel.: (+36)-(30)- 516-4848

**Kiemelkedő
teljesítményű, petéző
MÉHANYÁK**
rendelhetők államilag ellenőr-
zött telephelyemről
4000 Ft/db áron.
KOVÁCS LÁSZLÓ
agrármérnök, méhtenyésztő.

Vanyarc,
Tel.: (+36)-(32)-484-214

Bővebb info:
www.mmoe.hu/kovacsaszlo

**KB kereten és kaptárban
teljes lépkészlettel
méhcsaládok eladók.**

Veszprém megye
Telefon: (+36)-(30)- 315-2057

Üresen eladó 56 családos
1/2 NB kihúzható négy fiókos,
öt évet használt
Kohuth féle konténer.

Érd.: (+36)-(30)-587-1114

Hunor kereten méhcsaládok
eladók, kaptárban is.
Telefon:
(+36)-(70)-2123410

100 db HUNOR méhcsalád
kereteken eladó.**Telefon:**
(+36)-(30)-850-8358

Pázzott méhanya és bölcső
kapható! Rendelhető
a Keceli Vörös-Mocsár
Természetvédelmi területéről.
Tel.: (+36)-(70)- 637-4083

Április 15-e után,
Hunor kereten méhcsaládok
eladók, Pest megyében.
Ár: 33 000 Ft.
Telefon: (+36)-(30)-203-53 86

1/2 NB kereten akácérett
méhcsaládok kedvező áron
eladók. Mezőkövesd
Tel.: (+36)-(30)-395-9132

40 MÉHCSALÁD
1/2 NB kereten eladó.
Tel.: (+36)-(70)-348-6288

72 MÉHCSALÁDOS
Tolnai típusú konténer
eladó méhekkel.
Tel. : (+36)-(30)-903-8132

Pest megyében, 30 méhcsalád
NB kereten
vagy kaptárban eladó.
Tel.: (+36)-(20)-452-7307

PETÉZŐ MÉHANYÁK,
valamint NB kereten
méhcsaládok eladók.
Tel.: (+36)-(20)-370-83-69

Méhészársak!
Selejtlépet, méhviaszt nagy-
szilárdságú, hidegen hengerelt
műléppé dolgozok fel. Postázást
vállalok.

Balta László
2114 Valkó, Dányi út 12/A.
Tel.: (+36)-(30)-201-2399

Méhészetünkben idén is Hu-
nor kereten méhcsaládok eladók.
Iharosberény, Petőfi u. 31.
Tel.: (+36)-(82)-720-523,
(+36)-(30) 353-7841

**ÚJ GENERÁCIÓS SZUBLIMÁLÓ
KÖTÖTTSEGEK NÉLKÜL**

TARTÓS, EGYEDI TERVEZÉS
EGY GOMBOS VEZÉRLÉS
HORDOZHATÓ
KÖNNYŰ HASZNÁLAT
GYORS KEZELÉS

TELJES TÖLTÉS 4 ÓRA, MELY 10-15
CSALÁD KEZELÉSÉRE ELEGENDŐ

CITOVAR KFT.
WWW.CITOVAR.HU

VARROX EDDY

144.000 FT

**AKKUMULÁTOROS
OXÁLSAV SZUBLIMÁLÓ**

06 20 442 3004
06 30 725 0000

ARANYNEKTÁR

ARANYNEKTÁR KFT.,
2336 DUNAVARSÁNY
TELEFON: (06)-(24)-483-122

FELVÁSÁRLÓ PARTNEREINK

ÉSZAKKELET

SZARKA MÁRIA, 4900 Fehérgyarmat, Rákóczi u. 35.
 Tel.: (06)-(44)-362-294, (+36)-(30)-262-1957

MOLNÁR JÁNOS, 3811 Alsóvadász, Fő u. 24.
 Tel.: (06)-(46)-396-646, (+36)-(30)-322-7321

KEREKES ZSUZSANNA, 5799 Jászboldogháza,
 Szegfű utca 19/A. Tel.: (+36)-(70)-365-5799, (+36)-(30)-270-0335

ANTAL JÓZSEF, 3390 Füzesabony, Tárkányi u. 40/A.
 Tel.: (+36)-(30)-563-9032

PACSMAG LÁSZLÓ, 4211 Ebes, Tavasz u. 35/A.
 Tel.: (+36)-(20)-340-8629

VINCE ANDRÁS, 4543 Lakod, Kossuth L. út 11.
 Tel.: (+36)-(70)-374-3137

PÉCS ÉS KÖRNYÉKE:

VÖRÖS RÓBERT, 7539 Szulok, Kossuth u. 81.
 Tel.: (+36)-(20)-222-3770

DÉLNYUGAT

BENKŐ LÁSZLÓ, 7000 Szekszárd, Kisbödö u. 42.
 Tel.: (06)-(74)-317-314, (+36)-(70)-334-6061

MIKLÓS JÁNOS, 8946 Baktúttós, Rákóczi u. 132/A
 Tel.: (06)-(92)-461-913, (+36)-(20)-491-6886

VÖRÖS RÓBERT, 7539 Szulok, Kossuth u. 81.
 Tel.: (+36)-(20)-222-3770

Ifj. TÓTH ISTVÁN, 8660 Tab, Zichy M. u. 2
 Tel.: (+36)-(30)-682-8996

POLGÁR ÉS KÖRNYÉKE

SZABÓ BALÁZS, 4090 Polgár, Toldi u. 19.
 Tel.: (+36)-(30)-657-3343

Encs és környéke:

SZABÓ BALÁZS, 4090 Polgár, Toldi u. 19.
 Tel.: (+36)-(30)-657-3343

DÉL

IFJ. VIRÁG CSABA, 6345 Nemesnádudvar, Ipari út 1.
 Tel.: (+36)-(20)-259-6573

DÉLKELET

KOVÁCS ANDOR, 4100 Berettyóújfalva, Sinka I. u. 23.
 Tel.: (+36)-(20)-988-7012, (+36)-(70)-414-6082

FÖLK LÁSZLÓ, 6800 Hódmezővásárhely, Hattyas utca 3.
 Tel.: (+36)-(30)-413-9220

FELVÁSÁRLÓT KERESÜNK:

Budapest és környéke, Mosonmagyaróvár és környéke, Tatabánya és környéke

Tel.: (+36)-(30)-350-1438

A HIDVÉGI MÉHÉSZET

vásárol mézet, méhészeti
 termékeket készpénzfizetéssel,
 szállítással Jászberény
Telefon: (+36)-(30)-214-1412

Szárított hársfából

keretléc eladó Akasztón,
 szegezve, fúrva, drótozva is.
Telefon: (+36)-(30)-9788-589

PONTHEGESZTETT HUZALPÁLCÁS ANYARÁCS

(Szalai féle anyarács) a gyártó-
 tól. Egyedi méretben is.
webáruház: vivienbolt.hu
Telefon: (+36)-(30)-373-7647
 (+36)-(85)-377-084
VIVIEN 2005 Kft.
 Balatonszentgyörgy,
 Berzsenyi u. 104.

Eladó **10 MÉHCSALÁD**
 NB. kereten.

Telefon: (+36)-(28)-464-097
2118 Dány Kréz Kálmán

NB kereten méhcsaládok
 eladók. Veszprém megye.

Tel.: (+36)-(70)-587-8259

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Eger 200 km-es
 vonzókörzetében a legjobb
 áron azonnali fizetéssel
Telefon: (+36)-(30)-476-0512
Simon Miklós

12 keretes Hunor
rakodók rendelhető
10 700 Ft-ért

(aljdészka, 2 fiók, menekülőtér
 rostaszövettel, tető lemezelve).

Telefon: (+36) (30) 412-0330

1/2 NB méhcsaládok kereten
 eladók.

Tel.: (+36)-(70)-366-76 13

NB kereten vagy ládában
 méhcsaládok eladók.
Tel.: (+36)-(30)-903 8132

MÉHCSALÁDOK

közép boconádi és 1/2 kereten
 eladók. Szabolcs megye.

Telefon: (+36)-(30)-412-0330

25 NB KERETEN

méhcsaládok eladók.
 Békés megye.

Telefon: (+36)-(30)-523-2262

KEDVEZŐ ÁRON!
zsákos
CUKOR
 KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM
 10 q felett, 30 km-es körzetben ingyenes házhozszállítás
 Kiskőrös, Tompa M. u. 3/a.
 Tel.: 06-20/390-8162, 06-30/695-7072
 Tel./fax: 78/411-904
 1 kg-os és 25 kg-os kiszereles is kapható!

Profi
BEE-BOX
 habkaptárak azonnali
 szállítással.

A leggazdaságosabb
befektetés
a méhészetbe!

www.bee-box.hu

MÉHÉSZBOLT, NYÍREGYHÁZA

Méhészeti eszközök gyártása
 és forgalmazása méhészeknek és
 viszonteladókknak.

Termékeink megtekinthetők a

www.meheszbolt.hu

weboldalon.

Postázást is vállalunk!

Cím:

4400 Nyíregyháza, Fáy A. u. 15.

Telefon.:

(06)-(42)-341-169,
(+36)-(20)-392-2817

MÉZFELVÁSÁRLÁS

BORSOD, SZABOLCS,
HAJDÚ ÉS NÓGRÁD
MEGYÉKBEN.

**Fizetés a helyszínen
készpénzben.**

Cseregöngyöleg.
Precíz, pontos átvétel.

Ruscák Attiláné

**Encs, Kossuth út 33/A.
Mobil: (+36)-(20)-371-9281**

MÉZFELVÁSÁRLÁS

az ország egész területén
azonnali fizetéssel!
Személyes kapcsolattartás, for-
duljon hozzánk bizalommal

NATUR-SZ KFT.

Telefon/fax:

(06)-(32)-444-055,
(+36)-(30)-983-0032,
(+36)-(30)-219-3150

MÉZFELVÁSÁRLÁS

Hajdú-Bihar és a szomszédos me-
gyékben, illetve a Dunántúlon.
Azonnali fizetés, cseregöngyöleg.

BUTT RÓBERT

**4110 Biharkeresztes
Telefon: (+36)-(70)-679-5740**

**Méz-, mézfelvásárlás békés és a
szomszédos megyékben.**

Azonnali fizetés, cseregöngyöleg!
OLÁH ISTVÁN
5630 Békés

**ÚJ! Telefon:
(+36)-(30)-309-8800 ÚJ!**

KRISTÁLYCUKOR,

porcukor, glükózszirup,
föndan legkedvezőbb
napí áron

Pille Hungária Zrt.

6320 Solt, Nap utca 1/B.
Tel.: (06)-(78)-486-292

EGYEDI KAPTÁRGYÁRTÁS!

Komplett rakodó és fekvő
kaptárak **15 130 Ft-tól.**
Bármilyen méretben,
kialakítással.

Továbbá vállaljuk konténernek
teljes körű legyártását.

Kohut Bútor Kft.

Szarvas.

www.kohutkaptar.hu –
Telefon:
(+36)-(30)-345-4956

PROPOLISZT VESZEKI!

Tel.: (+36)-(30)-814-8770

NYÍRSÉG MÉZ KFT.

4300 Nyírbátor Császári út 65
Telefon / Fax: (06)-(42)-282-680
E-mail: nyirsemez@gmail.com

FELVÁSÁRLÓ, BESZÁLLÍTÓ PARTNEREINK

Eperjesi Sándorné Tel.: (+36) (30) 940-5548
2252 Tóalmás, Liget u. 28.

Csaba Gáborné Eperjesi Ildikó Tel.: (+36) (70) 605-8099
2252 Tóalmás, Szőlő u. 24.

Nyírségi és Öko-Melli Szövetkezet Tel.: (+36) (20) 916-8991
4400 Nyíregyháza, Debreceni u. 320.

Kővilág Kft. Czifra Sándor Tel.: (+36) (20) 965-2506
4400 Nyíregyháza, Debreceni u. 41.

Apimel-R Kft. Tóth József Tel.: (+36) (30) 621-5944
5350 Tiszafüred, Rókás szőlő u. 51.

Magyar Nektár Kft. Hajdú Tibor Tel.: (+36) (70) 317-9722
5700 Gyula, Csabai u. 9.

Nagy Jánosné Tel.: (+36) (30) 943-9803
4741 Jánkmajtis, Zrínyi u. 1.

Mikuska Tamás Tel.: (+36) (30) 685-2239
3075 Márkháza, Rákóczi u. 13.

**Keressen minket vagy felvásárló kollégáinkat bizalommal!
A mézet folyamatosan vásároljuk!**

**Bács-Kiskun, Csongrád megyéből,
valamint a Dunántúl térségéből felvásárlókat keresünk!**

**NOREVO Hungary Kft.
MÉZÜZEM**

**Akác-, vegyesvirág-, fajtamézek
és biomézek felvásárlása**

**5630 BÉKÉS, Cseresznye u. 15.
Telefon: (66)-411-995, (66)-411-654**

Méhészbolt Kaposváron!

Fő u. 34.

Méhészeti eszközök,

szerszámok, kalapok,
overallok, műlépcsere, pa-
lackozott és folyóméz,
méhészeti termékek,
mézes puszdedlik.

Kapospász Bt.

Telefon:

(+36)-(70)-533-9441,
(+36)-(70)-631-6910

**„CSURGATOTT
NAPFÉNY”****Szabó Ernő****méhész és mézfelvásárló**

– Méz – Bioméz

– És egyéb mézfajták
felvásárlása.

Új mézes hordó kapható!

Cím: 4823 Nagydobos, Fő út 121.

Telefon:

(+36)-(20)-242-8808

E-mail: szabo.erno@meztermelo.hu

www.meztermelo.hu

**A DEMETER
MŰLÉPÜZEM**

várja kedves vásárlóit.

Műlépkészítés, öreglép-
feldolgozás.

Cím: 4400 Nyíregyháza,

Garibaldi u. 13.

Telefon: (06)-(42)-404-439

(36) -(20)-267-0856

**MÉHÉSZ ÉS
CSOMAGOLÓANYAGOK
SZAKÜZLETE,**

Balatonszentgyörgy,
Berzsenyi utca 104.

<https://vivienbolt.hu/>

Telefon:

(36)-(85)-377-084

MÉZFELVÁSÁRLÁS

azonnali fizetéssel,
cseregöngyöleggel,
az ország egész területén.

Kunfehértó,

Rákóczi u. 55.

Telefon:

(+36)-(30)-960-6167,

Czagány Csaba

**Természetes, 100% tiszta
méhpempő:**

30 g - 3 500 Ft,

50 g - 5 000 Ft

100 g - 9 500 Ft,

500 g - 42 500 Ft

**1000 g és felette: további
kedvezmények**

Természetes méhkenyér:

50 g-1 500 Ft

100 g- 3000 Ft

500 g- 12 000 Ft

1000 g-20 000 Ft

Szállítás: 1 munkanapos MPL

csomagként az egész ország
területére!

Érdeklődni:

(+36) (70) 55 159 55

www.kaptarkiraly.hu

HAZAI GYÁRTÁSÚ

habkaptárak,

műanyag keretek

Hunor és 1/2 NB

méretben

megrendelhetők!

ÉRDEKLŐDNI LEHET:

(+36)-(30)-858-0726

www.muanyagkaptar.eoldal.hu

**MÉZFELVÁSÁRLÁS
KORREKT ÁRON!**

Zrínyi Ferenc Telefon:

(+36)-(70)-387-9845

Egy hívást megér!

MÉZFELVÁSÁRLÁS

AZONNALI, KÉSZPÉNZES
FELVÁSÁRLÁS AZ ORSZÁG
EGÉSZ TERÜLETÉN

- Korrekt, gyors kiszolgálás
- Cseregöngyöleget biztosítunk

Hívjon bennünket
bizalommal!

Telefon: (+36)-(70)-424-6078, (+36)-(30)-593-4330
www.lourdeshoney.hu

MÉZFELVÁSÁRLÁS!

SZATMÁR MÉZ Kft.
4741 Jánkmajtis, Kossuth u. 18./b
+36 70 336 3003
Szabó Lehel
Üzemvezető: Szabó Dénes
+36 30 677 7527
E-mail: szatmarmez@freemail.hu

A virágméz
felvásárlási ára
2021. március 15-én
az USA-ban:

3,6 USD/kg
1 USD=308 Ft

VIASZT VESZEK!
(36)-(30)-436-3886

Tamási rakodókaptaarak
4 db 1/2 vagy 3 db
Hunor fiókkal, normál aljjal,
rostaszövetes menekülőtérrel,
lemezelt tetővel rendelhető
akciós áron
11 900 Ft-ért
egyedi méretben is.
Telefon:
(+36)-(30)-412-0330

www.meheszklub.hu
Itt mindenki szóhoz juthat!
A méhészeti közéletéről
feketén-fehéren.

**Mézfelvásárlás Somogy és a
szomszédos megyékben**
GYÓTA 07 Bt.
KOVÁCS PÉTER PÁL
Marcali, Széchenyi I. u. 90.
Telefon: (+36)-(30) 308-4250
(06)-(85) 313-623

**TERMÉSZETES
MÉHRAJOK ELADÓK.**
Csongrád megye.
Tel: (+36)-(30)- 5164848

**FRISS PERGETÉSŰ REPCE,
TAVASZI VEGYES VIRÁGMÉZET VÁSÁROLOK,
KÖZVETLEN A PERGETÉS UTÁN.**

Eperjesiné, Tóalmás
06 70/605-8099, 06 30/932-0422
06 30/940-5548, 06-29-426-691

**Februári
rejtvényünk
nyertesei**

1. Huszti Ferenc,
Ajka
2. Cseresznye Bálint,
Vértessomló
3. Gyebnár Mária,
Szeghalom
4. Peczkó Bálint,
Tamási
5. Török Lajosné,
Páty

**HUNOR KERETEN
méhcsaládok eladók.**
Telefon: (+36)-(70)-670-6608

**Műlép, öreglépfőzés,
viaszfelvásárlás,
amitráz eszközök eladók.**
Telefon: (+36)-(30)-283-7660

MÉZFELVÁSÁRLÁS
Borsod-Abaúj-Zemplén
és a szomszédos megyékben.
Készpénzfizetés, cseregöngyöleg.
Biliczki Béla,
3881 Abaújszántó, Aranyosi u. 33.
Telefon:
(+36)-(20)-418-0004

Király és Király Kft.

**Minden, ami a méhészethez kell,
a gyártótól.**

- Csomagolás
- Kaptárkellékek
- Eteők
- Műlépek
- Propoliszos kellékek
- Virágporszedők

www.kiralykft.hu
2244 Úri, Ady Endre 65.
Tel.: 06-30/9342-065, 06-30/9828-330

RÁCZ
méhészeti
gépek

BAJA

– 30 ÉV
GYÁRTÁSI
TAPASZTALAT

– GARANCIA

– HÁZHOZZÁLLÍTÁS

– Fedelezőgépek
– Viaszcentrifugák
– Mézpergetőgépek
– Méhleseprő gépek

www.mehesztegepek.hu
+36 70 984 29 50

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a **Méhészet** című lapot

..... példányban az alábbi címre:

Megrendelő neve: .....

Megrendelő címe: .....

Számlázási név: .....

Számlázási cím: .....

Időtartam: 1 évre 5 340 Ft csekk

1/2 évre 2 670 Ft átutalás

.....
alírással

A lap megrendelhető a megrendelőlap visszaküldésével a Magyar Mezőgazdaság Kft., 1141 Budapest, Mirtusz u. 2. címre, vagy a hírportálunkon a <http://magyarmezogazdasag.hu/lapcsoport> weboldalon. A Magyar Mezőgazdaság Kft. az adatok gyűjtésekor, feldolgozásakor a 2011. évi CXII. törvény alapján jár el.

A jó méhész jó gyógyszerei...

Naforte®

Kiszerezés: 1 L

A termék alkalmas a gyenge méhcsaládok felerősítésére, a hordási készség fokozására, illetve bizonyos betegségekkel szembeni (pl. nyúlós költésrothadás) ellenálló képesség fokozására.

Az illóolajos összetevőknek köszönhetően kiegészítő kezelésként alkalmazható *Varroa destructor* fertőzöttség esetén, az atkaszám gyéritésére.

Nonplusz®

Kiszerezés: 1 L

A termék alkalmas a gyenge családok felerősítésére a hordási készség fokozására.

Használatával a méhek ellenállóbbá válhatnak egyes betegségekkel (*Nosema ceranae* és *Nosema apis* okozta gyomorvész) szemben, valamint alkalmazható a már kialakult nozomózis kiegészítő kezelésére.

Méhmedika Forte®

Kiszerezés: 1 L

Mézelő méhek költésmeszesedésének (*Ascospaeriosis*) illetve *Varroa destructor* atka fertőzöttségének kiegészítő kezelésére (az atkaszám ritkítására).

A termék alkalmas a gyenge családok felerősítésére, a hordási készség fokozására.

tolnagro
CSOPORT

Tolnagro Kft.
Szekszárd, Rákóczi u. 142-148.
Telefon: +36 74/528-528
megrendeles@tolnagro.hu

Primavet Kft.
Budapest, Komáromi út 35-37.
Telefon: +36 1/460-50-50
megrendeles@primavet.hu

Sz.-Sz.-B. Megyei Állatkórház Kft.
Nyíregyháza-Oros, Nyíregyházi út 6/A.
Telefon: +36 30/938-71-22
megrendeles@allatkorhazkft.hu

LEGYEN MINDEN NAP
MÉZES NAP!